

A BAKONY-SZOMBATHELYI

ÉREM-KINC SRŐL.

RÓMER FLÓRISTÓL.

Quid numi ac lapides antiqui praeter aliam eruditio-
nem, Historiae veteri, Geographiae et Chronologiae
conferant, in primis, si locum etiam quo
haec sint eruta, noveris, perspectum habent ii, qui
in re numaria et epigraphica, non sunt peregrini.
Katanchich. Dissertatio de columna Milliaria p. 114.

Azon alkalommal, midőn a tekintetes Akadémiának a budai sírokban talált mű-
kincseket bemutatni szerencsém volt, megigértem, hogy a munka befejezése után, a Ba-
kony-Szombathelyen talált nagy mennyiségű római ezüstpénzekről tüzetesen szólandok. *)

1864-ik évi jul. 8-án *Ferenczy Dávid* veszprémmegyei főispáni titkár úr szíves-
kedett engem magánlevélben arról tudósítani, hogy a fennevezett helység területén szán-
tás közben mintegy 3000 darab régi római ezüstpénz találtatott, melyeket az illető járás-
bíró úr a találóktól elvevén, a megyei kormányhoz felterjesztett, és hogy ezen kincs, idé-
zett napon, a nagyméltóságú magyar királyi helytartó tanácsához hivatalos használat vé-
gett felküldetett.

Ha jól értesültem, létezik ezen század második tizedéből egy magas udvari ren-
delet, melynek értelmében minden Magyarországon talált kincs a hatóságok által a fő-
kormányzékhez, innen Bécsbe küldendő, hol a cs. kir. udvari régiség-gyűjtemény igazga-
tósága részéről az ott netán hiányzó műdarabok kiválasztatván, és benső értékek szerint,
de néha — becsesb daraboknál — kegyárral is kiváltatván, előbb a magyar nemzeti mu-
zeumhoz, ezután pedig ugyanazon czélből a magyar kir. egyetemhez áttétessenek, még
végre a nagyméltóságú főkormányzék útján a megmaradt darabok, a visszatartóztatottak
árával, melyet a főkormányzék mellett működő beváltási hivatal határoz, a találónak
visszaküldetnek, úgy, hogy a 150 e. f. haladó kincs az országos fiscus; a birtokos, kinek tel-
kén találtatott, valamint a találó közt egyenlő részekben fölosztassék.

Ha ezen hivatalos eljárás a csempészéseket, eldugásokat, titokban való megolvasz-
tásokat gátolhatná, ennél üdvösebb rendeletet nem ismernénk, minthogy ennek folytán a bi-
rodalom és országunk főgyűjteményeibe, és pedig csak a műkincs belső értékü áráért,
előbb-utóbb minden talált érdekes leletnek kellene kerülnie.

De az emberi ösztön, mely inkább a tilosban való járást sürgeti, földművelő né-
pünknek, mert hiszen ezek kezeibe kerülnek leginkább az elásott műkincsek, azon gyen-
gesége, hogy inkább ma fogadja el a falusi szatócstól a garasokat, mint hogy a kissé hosz-
szadalmas eljárás miatt, egy év múlva forintokban az őt illető harmadrészt nyerje, azt
szokta eredményezni: hogy rendszeren egyedül azon kincstalálásokról értesül a magas kormány,
és csak azon műdarabok jutnak hatóságilag országos gyűjteményeinkbe, melyek találásánál
a találó szomszédjaitól meglepetett, és titka irígységből, vagy osztakozási vágyból elárul-
tatott; vagy hol a birtokos még nem volt annyira jártas a cselszövényekben, és a csempé-
szi úton való járásban, hogy leletjét, a kormányi hivatalnokok szeméi elől elég ügyesen
tudta volna elrejteni.

Nem egy esetet tudok, hogy itt-ott a kondás, vagy juhász egyszerre eltűnt és
tán a szomszéd megyében mint önálló gazda letelepedett; mutatták a parton vagy az árok

*) Felolvastatott a m. tud. Akademia 1865. márczius 6-án tartott ülésében.

szélén a fazék helyét, sőt cserepeit is, melynek tartalma a találót úrrá tette. Hogy a találonak ezen esetben is kellett sikkasztók segítségére szorúlnia, és ezen sikkasztásért magas percenteket adnia, nincs mit kételkednünk; de hogy a köznép mégis inkább hiszen és bízik azokban, kik mindennap szemlátomást csalják és tönkre teszik, mint az úri rendben, kétségbe vonni szintén nem lehet.

Ezen titkolódzás és bizodalmatlanság nálunk annyira megy, hogy boldogult *Kazinczy Gábor* állítása szerint, mikor jószágán a póroknak azon feltétel alatt megengedé az ásatást, hogy a netán találandó kincsek birtokában maradjanak az ásók, hanem a leletet lerajzolás, ismertetés és esetleg mások előtti vétel végett az engedélyt adónak bemutatni kénytelenek legyenek; mégis az ott talált tekintélyesebb múkincsről való hír csak akkor jutott tudomására, midőn a kincsásók és a vevő miskolczi aranyműves közti per folyamata alatt a szolgabírói hivataltól az egész tényálladékról értesítettet.

Legnagyobb kárt szenved ezen titkolódzásoknál *maga a tudomány*, melynek főcélja nem annyira a birtok, a múkincs megszerzése, mint annak tanulmányozása, ismertetése, főleg pedig a lelhelyek constatirozása, melyekről igen gyakran, ha mindjárt a leletből magából némi töredékeket sikerült láthatnunk, meglehet hogy féltésből, vagy talán lélekismereti tilalom következtében, semmi biztosat meg nem tudhatunk.

Ferenczy titkár úr szíves levele által figyelmeztetni akart arra, hogy tudományos használat végett, a múkincs megismerését a főkormányzóságnál kieszközölni törekedjem. Ismervén a dolgok rendes folyamát, nem kételkedtem, hogy az egész kincs vizsgálódás végett előbb-utóbb kezemhez fog kerülni.

Augusztus elsején szíves volt *Kiss József*, bakony-szombathelyi evangélikus tanító úr engem itt Pesten fölkeresni, és velem következőket közölni: *Tóth Mihály* és *Péter pascuumi* földön, szántás alkalmával, mintegy június 20-ika körül először egy fazekat fölvetettek, melyben sok ezüstpénz volt, (és ezekből mutatványul 4 darabot hozott) mire szomszédja oda szaladván, kezdett ösztökéjével kapálni és újra egy fazekat ugyanazon földön talált, mely ezüstpénzzel tele volt, és mintegy 18 fontot nyomott.

Természetes, hogy ilyen alkalommal van kapkodás, erőszak, és hogy a közkincsben minél többen kívánnak reszesülni is.

Hallván, hogy gróf *Esterházy Géza* úr is több érem birtokába jutott, levélben megkerestem őt, a nála lévő darabok közlése végett; mire a gróf úr a megszerzett 13 darabot velem nemcsak szokott előzékenységgel tüstént közölte, hanem a két legkritkább — és a többi közt nem képviselt — drágább érmet a magyar egyetem gyűjteményének legszívesben föl is ajánlotta.

Nem kétkedem, hogy a győri- és bakonyvidéki érem-gyűjtő urak birtokába is sok érdekes darab kerülhetett, sőt bizonyosan tudom, hogy például *Székes-Fehérváron* 30 — 40-ével árulták a vidéki kereskedelem képviselői. *) Ebből gyaníthatjuk, hogy ezen lelet eredetileg sokkal tekintélyeseb lehetett. Azonban örvendek, ha a szétkapkodott darabok csakugyan értelmes emberek kezeiben vannak és a tudomány számára megőriztetnek; csak arra az egyre kérem az illető urakat, ha véletlen, az általam vizsgáltakon kívül még más vereteket is kaptak volna, azokat velem közölni ne terheltessenek.

Szünnapi útazásomból hazatérvén, megörvendeztettem az egyetemi rector ő nagyságától azon teendővel, hogy, mint az éremtan egyetemi magántanára, a 2890 darabból

*) Még később *Ebenhöch Ferencz*, lelkes gyűjtő barátomtól hallám, hogy a győri gyűjtő urak nagyobb mennyiséget vettek ezen leletből, és hogy *Fábry* úr azokat már rendezte, és le is írta. Vajha szíveskednék lajstromát, az általam alább közlendőnek kiegészítéseül beküldeni, és így e leletet még inkább érdekesíteni.

álló 18,330 mmnyi, 138 f. belső értékű ezüst éremkincset átvizsgálván, a darabokat meghatározom és az egyetemi éremtár számára az érdekesbeket kijelellem, a hiányzókat kikeressem.

A véletlen úgy hozá magával, hogy egy alkalommal egészen mást keresvén, a „Zeitschrift von und für Ungarn“ 1804-ik évi folyama 78 lapján Engel: „Aufforderung eines Deutschen Gelehrten zu einem historischen Verzeichniss der antiken und modernen Münzsammlungen in Ungern und Siebenbürgen“ czimű értekezésére bukkanjak, melynek olvasása arra bírta, hogy magamat ezen különben fáradságos, szemrontó és egészségveszélyeztető munkára, a homályos napok helyébe a hosszú éjszakákat választván, elhatározom; szegény fejemet rávettem, és a 2890 darabot egytől egyig, leggyakrabban egy-egy igen kopott, vagy a mérges rozsdától egészen ellepett éremmel órákig vesződvén, lelkiismeretesen meghatároztam, leírtam.

Hogy miért szántam el magamat mégis leginkább ezen éremhalmaznak oly fáradságos feldolgozására? Szabadjon a tekintetes Akademia előtt indokolnom.

Szegény pirulva olvastam nem régen külföldi lapokban azon szemrehányást, hogy Magyarország tudósai a római műemlékek tudományos kutatását és ismertetését egészen elhanyagolják, és míg a nyugati művelt nemzetek ezen érdekes és fényes történelmi korszaknak minden figyelmet szentelnek; míg egy hatalmas uralkodó embereit Európaszerte küldözgeti, hogy monumentalis munkájához még hazánkban is adatokat keressenek; míg egy másik uralkodó egyik tudorát, a tallérok ezreivel ellátva, ide menesztí, hogy a pannoniai feliratokat javítsa és hitelesítse; míg a kisebb haza e tekintetben oly férfakkal bír, kik a tudós külföldi társulatoktól igen hizelgő felszólításokkal megtiszteltetnek, a nagyobb haza tudósai ezen nagy és hervadhatlan babérokat nyújtó mezőn, melyen élnek és halnak; melyen minden léptükön a legnevezetesebb emlékeken keresztül botlanak — kárhozatos álmat alszanak; beelégelvén azt, hogy a múlt század előbajnokai: Schoenwisner, Katanchich, Salagi, Jakossith, Stipsics, Balla és mások követők nélkül a zászlót elővitték, és csak némileg mutatták meg azt, mit találhat a szemes kutató, ha keres, mit teremthet az ernyedetlen szorgalmu író, ha például Katanchich megfoghatlan türelmével és éles eszével bír. Sajnos és szégyen, hogy a művelt külföld ezen nagy hírű munkákat inkább keresi és olvassa, mint mi; hogy ők a magyar tudományosság forrásaiból merítene, míg nálunk sokan ezen források létéről is alig valamit tudnak! Ezen pangás nem mai naptól származik; halljuk csak mit mond egy múlt századi nagy hírű író tudományos irodalmi tunyaságunkról, archaeologiai soporunkról: *Profecto cum multa alia, tum istud maxime gentis nostrae malum est, cum quo illa misere collectatur, ut rerum suarum, quae decus sibi atque ornamentum possent adferre, ad turpem usque ignaviam sit incuriosa, quin monitores, qui aliarum gentium populorumque exempla ad imitandum sibi proponunt impatientius sibi ferat. Bél: De vet. lit. Hunnoscythicis Lips. p. 43.*

Felszólaltak előttem más tagtársaink ugyanezen helyről, megpendítettem már magam is ezen nagy horderejű tárgyat — szavaink a pusztában hangzottak el! És miért?

Talán a hazafiság tiltja a római emlékek kutatását? — nem, — ezen káromló gondolat ne is merüljön fel lelkeinkben; talán nem érdekel ezen szent föld őstörténete, mivel tudjuk, hogy apáink csak a római világbirodalom elpusztulása után foglalták ezen földi paradicsomot!

Én mind ezt nem tartom a római műemlékek kutatásának elhanyagolása valódi okának, hanem találom azon szélsőségekben, melyekbe nemcsak egyes emberek, hanem nemzetek is eshetnek. Még alig egynehány évtizede annak, hogy csak az tartatott valódi remeknek, figyelemre méltónak, műveltségre alkalmasnak: mi görög vagy római eredettel dicsekedhetett; — felébredtek a nemzetek és saját történelmüket, és műemlékeiket is kezd-

ték tanulmányozni, és azt látjuk, hogy legalább mi nálunk, a nélkül, hogy saját magunkét kellőleg ismernők és őriznők, a régi classikus művek tanulmányozása annyira háttérbe szorított, miszerint nagy ritkaságnak tekinthetjük, ha tudományos közleményeinkben tudósaink itt-ott egy érmet leírnak, egyes felírásokat másolnak, vagy a római művek ezrei közül egyiket-másikat figyelemre méltatják; míg az ezekkel foglalkozó tudományok a külföldön saját közlőnyekkel bírnak és önállólag képviseltetnek.

De van ezen elhanyagolásnak egy másik, mélyebben fekvő oka is, mely nem annyira a tudományos újabb nemzedéket sújtja, mint talán tanítási irányunk tetemes változtatását. — Ott, hol szükséges az, hogy a bevégezett gymnasiumi tanuló a realiákból: p. o. a matematikából, természettudományokból magasabb fokozatu készütséget hozzon az egyetemi pályára, — a classikai irodalomból elégséges az, ha a reáltudományilag annyira emelkedett ifjú meglehetősen tud egy-egy fejezetet fordítani; csoda-e, hogy az a nyelvtani és stilistikai nyűgtől megszabadulván, de a remekírók lelkébe, szellemébe be nem hathatván: az érettségi vizsgálat után maga jószántából talán többé soha a classikai irodalom felé nem fordul, hanem ösztöne sincs, hogy azon nemzetek polgári, művészeti életével, hajdani világterjedelmű műveltségük műveivel is megismerkedjék. Ott, hol a classikai műveltséget csak olyan fokozatig kell vinnünk, ott mondom, az sem lehet feltűnő, ha külföldiek bejönnek, hogy a hátramaradókat buzdítsák, tanítsák, vagy az előttünk fekvő kincseket közleményeikben saját pirításunkra, a nagy világ előtt kitarják.

A mi a római világ ismeretéről egyáltalán igaz, még inkább való az érmészeti tanulmányokról.

Nem mondom azt, hogy nincsenek a régiebb világból, sőt az ifjabb nemzedék közt is egyesek, kik magán szenvedélyből származó gyűjtés vagy vétel által szép gyűjteményeket összeállítani képesek nem lettek volna. Ismerik is mind a gyűjteményeikben létező példányokat, sőt a hiányokat gyakran költséges szerzeményekkel ki is szokták egészíteni. De vajjon hánynak jutott eszébe kincséről tudományosan alapos jegyzéket összeállítani; szerzeménye darabjainak lehelyeit, a lelet körülményeit följegyezni, és vidékének vagy lakóhelyének műemlékeiből a *római világnak* hazánkban ismertetéséhez egy alapkövet letenni!

Pedig meggondoltuk-e már azt, mit köszönhetek a rómaiak közvetlen utódjai ezen hódítók világműveltségének, és milyen befolyással lehettek ismét ezek honfoglalóink polgárosodására? Kérdések, melyek szerencsés megoldása hazánk legtávolabbi történetére új fényt deríthetne.

A gyűjtés maga — akármily bámulatos legyen eredménye — csak kedvtöltés, csak műkedvelés; az érengyűjteménynek, ha csekélyebb is, csak úgy lesz a kisebb-nagyobb terjedelmű vidékre felvilágosító hatása, ha a történelmi források használatával a régi történelem egyik beszélő lapjává válik.

Ideje már egyszer, hogy az *éremtan* mintegy *szolgáloi* állásából kibontakozván, nálunk is a világtörténelem *rokonává* avattassék, hogy azon férfiak, kik a gyűjtésre sok pénzt és időt szentelnek, egyesüljenek s vizsgálataik bizonyára igen érdekes eredményeit ezen tudománynak szánt archaeologiai közleményeinkben a világgal tudassák. Az éremtanak fontos, szigorúan tudományos rendeltetése van, és folytonos művelésnél még a legnagyobb elismerésre számíthat.

Csak akkor, midőn a rómaiak érmészétét, a mai stereotypszerűen egyenlő, többnyire csak a címekben, öntvényben, az évben és a fejedelem arczképében változó, de a történelemre nézve századokon át majd semmit sem tanusító érmeinket a legnagyobb változatosságú régi érmeikkel összehasonlítjuk, látjuk, hogy azok ismerete valódi tudomány, míg az újabkori érme tanulmányozása egyszerű ismeretté fajul.

A rómaiak számtalan művei elenyésztek, műemlékeik nagyobbára leromboltak vagy összeomlottak; de a változatlan, egész régi birodalmukon található érmeikben él történetük és pedig úgy, hogy épen ezen szemtanúk által sok történelmi hiány pótoltatik. —

Ha a köriratokat figyelembe vesszük, mit nem tanúsítanak a közéletre nézve az ADLOCVT. COH. PRAETOR = Adlocatio Cohortium Praetorianarum; ADVENT. AVG = Adventus Augusti; ANNO-NAT. VRB. P. CIRC. CON. = Anno-natali urbis populo Circenses constituti; C. CIV. D. D. P. = Corona civica data decreto publico; J. O. M. S. P. Q. R. V. S. PR. S. IMP. CAES. QVOD PER EV. RP. IN AMP. ATQ. TRAN. S. F. = Jovi Optimo Maximo Senatus Populusque Romanus vota suscepta pro salute Imperatoris Caesaris, quod per eum Respublica in ampliori, atque tranquilliori statu est; LIBERALITAS AVG.; melyekről a történetírók alig valamit említnek; PROF. AVG. = Profectio Augusti; S. P. Q. R. SVF. P. D. = Senatus Populusque Romanus suffimenta populo data; vagy . . . V. S. PRO R. CAES. = vota solvunt pro Reditu Caesaris stb.

Milyen kincset tartalmaznak a háborukra, győzelmekre, lenyűgözött népekre, — mennyi adatot a geographiai kiterjedésre a hódított városok viszonyaira nézve; nem találkozunk-e egész mythológiájukkal, vallási szertartásikkal? mit tanulhatunk a ruházatra, fegyverzetre, művészetük emelkedésére és hanyatlására nézve? és mind ezeket elfelejtjük, mind evvel nem törődünk, csak gyűjteményeinket néhány ritka darab és talán egy-két unicum diszítse!

Egy marok régi pénz egy-egy kötet a régi történelemből, sőt néha több is, mert gyakran oly tényekkel, oly személyekkel ismert meg, melyekről egyéb írott műemlékeink mélyen hallgatnak. Így gyönyörködhetett a szegényebb ember is saját nemzete nagyságán, ismerhette és ismételhette nagyjai történetét és iparkodhatott arra, hogy saját korából is a verendő érme, melyek egyszersmind legbiztosabb újságok és történetlapok-kint is szolgálhattak: a nemzet dicsőségét, győzelmeit, vívmányait s kiterjeszkedését hirdessék.

Ezeket kellene mainap az úgynevezett fémereknek, medaillonoknak pótolniok; de minthogy ezek többnyire egyesek vagy társulatok által, leggyakrabban igen alárendelt alkalmakra készülnek, aránylag drágák, és a nép kezein majd soha sem forognak: oly tanuságosak nem is leendenek, mint a régi érme.

Hozzá járul az is, hogy jelenleg a pénzforgás szünet nélküli változtatása, a régiebb veretek becserélése és megolvasztása által még az egyneműeket is igen ritkítja, és alig tudunk nem éremgyűjtő magán-embert gondolni, ki mainap képes lenne hamarjában 18 fontnyi ezüst érem közt 193 évnyi körből 673-féle darabot összeszerezni.

Ha az egyes érmeiket homokszemeknek, a tudósító lajstromokat egyes köveknek, az észbeli következtetéseket azon erős ragasznak tekintjük, mely mind ez észleleteket összetartja: nincs kétség, hogy van nálunk annyi kiaknázhatlan anyag, annyi szemérmes numismatikus a vidéken, hogy mindazok egyesülésével egy nem csak tekintélyes, hanem tudományosságunkat a mívelt világ előtt is bebizonyító építménnyel fölléphetnénk.

A főakadály ezekben a túlságig úzótt visszatartóztatás, azon megfoghatatlan írói tunyaság, mely a legmíveltebb, és a külföld számos nagyírú tudásával is mérkőzhető vidéki gyűjtőket is visszatartóztatja tapasztalataik, ritkaságaik közlésétől. Ismerek urakat, kik évek óta avval kecsegtetnek, hogy unicaikat leirandják, de ázsiai vérök meg nem engedi hogy tollat ragadjanak, mert cikkeiket nem tartják eléggé nagymondhatóknak, és mivel közleményük nem fogná egész Európát csodálkozásra bírni, s mivel épen Phidiaszi világhírű szobrot nem alkothatnak, az építéshez szükséges sarkköveket is visszatartóztatják.

Bár meggondolnák az ilyen urak a tevékeny Seidl Gábor nem eléggé méltá-

nyolható szavait, ki ilyen részvétlenség ellen az ausztriai tudósoknál is panaszkodván, mondja: „Wenig Bekanntgegebenes ist immer mehr werth, als viel Zurückgehaltenes.“ Archiv für Kunde oesterr. Geschichtsquellen 13. köt. 74. l.

Ilyen nézetek után idején láttam már egyszer a dolgot komolyabb szempontból tekinteni, és egy sarkkövet felállítani, mely körül mások is időközben lerakathának, és a magyar pannoniai éremtan csarnoka feltámadhatna.

Ezen célra sok tekintetből legalkalmasbnak látszott a bakony-szombathelyi tekintélyes ezüst-érem lelet, mely valamint az uralkodók sokasága, úgy az egyes darabok száma, és a veretek különbözősége miatt már magában római érmészetünk egy kiváló szerzeményét teszi.

Tekintvén azon időszakot, melyre a bakony-szombathelyi érmek kiterjednek, azok Nerótól kezdve Philippus I-ig, az az: mivel Nero egyetlen érme épen a *numus vagusok* közé számítandó, Krisztus után mintegy 56 évtől 249-ig, mely évre t. i. Philippus PAX AETERNA hátiratu darabja esik, az az 193 évközi időszak alatt 40 uralkodó, t. i. 26 császár és 14 nejtől foglal pénzeket, és pedig épen azon szomorú korszak kezdete előtt mintegy 5 évvel, midőn az ezüstös vagy inkább csak ónlemezzel bevont érmek Gallienus alatt divatba jöttek, mely praxis, egyes császárokat kivéve, Nagy Theodoz fiai kormányáig terjedt, és nem csak barbároknál talált utánzókra, hanem legújabb időben is divatban volt.

Az érmek vereteire nézve természetes, hogy a régiek, nem tekintvén azt, hogy kerekdedségre, széleik hiánytalanságára nézve mai pénzeinkkel össze nem hasonlíthatók, az ezüst tisztasága és így puhább volta miatt is nagy számmal kopottak, s pedig sok darabnál annyira, hogy rajtuk épen semmi veretet, vagy csak itt-ott egyes betűket vagy vonásokat lehet észrevenni, bár kivételesen találtak igen sok olyan ép darab, mintha néhány nap előtt kikerült volna a verdéből. Továbbá azt kell említenem, hogy nehéz még a többesek közt is egészen ép példányokat találni, mert épen magának az ezüst lemezek többszögletessége, széleinek ferde volta miatt, még inkább pedig azon okból, hogy a lemez verés alkalmával szorosán, szabályosan kimért mélyedésben nem feküdt, hanem oldalt kiugorhatott, történt az : hogy igen sok, főleg régiebb darabok szélükön emelkedtek, egy vagy több helyen behasadtak, az előlap ábrája és körírata a hátlapéval középpontra nézve össze nem érvén, ritkán találtak olyanok, melyeknek körírataik mindkét oldalon egyenlően megválnának; sőt megtörténik az is, hogy midőn egyik széle a lapnak egészen tiszta, a félre csúszott lemez miatt az ábra csak félig jön elő, vagy a betűknek egész sora a karimán kívül esvén, csak alsó végeik láthatók, az előlap képe pedig a hátlapéval igen ritkán egyirányu, mi arról tanuskodik, hogy az alsó véset a felsővel nem volt össze kombinálva.

Ezek a pénzverdei kezelés hiányaitól származó hibák, melyek miatt egyedül a legszabályosb, legépebb darabokat választottam, a hiányosabbakból csak azokat tartván meg, melyek ritkaságuk miatt becsesek.

Nagy mennyiségben meg vannak azon domborművü, gyakran arczképíleg híj, és a még fennlévő szobrokhoz hasonló, tehát művészi veretü császár-érmek az első és második századból, csínosan vésett alakokkal is határozott betűjü köríratokkal. Még a harmadik század elejéből előforduló érmek is művészileg megjárják, míg vereteik lapultak, a betűk szélesednek; de azon kontár, a művészet elaljasodását tanusító fejkéből, melyek utóbb gépileg, egyénisítés nélkül készültek, a bakony-szombathelyi lelet között még egy sincsen, minthogy a római érmészet súlyedése előtt elásattak.

Még a régiebbek, t. i. az első századiak vagy a rövid uralkodásuak közt minden egyes veret egy-egy, ritkábban két vagy több példányban fordul elő, addig Commodustól kezdve Gordianusig egy-egy veret néha számos példányokban van képviselve. Így

Commoduséból 19 fajtánál 55 db.

Septimius Severus	138	fajtánál	370	„	legtöbb egy fajból	15.
Julia Domna	28	„	132	„	„	12
Caracalla	32	„	292	„	„	12
Elagabalus	76	„	377	„	„	34
Julia Soaemias	4	„	53	„	„	25
Julia Maesa	10	„	112	„	„	54
Alexander Sev.	98	„	692	„	„	50 stb.
Összesen	673	„	2890	db.		

Caracalláig — a harmadik század elejéig a Denárok 8—9^{mm} átmérővel, melyekből ezen lelet egyátalán áll, tiszta ezüsből készültek, és a teljesen ép súlyuak érmézi értéke mintegy 28 újkrajczárnyi, miből a lelet ezen részének értéke t. i. 721 érem után 201 frt 88 kr. tenne; a mi azonban becsét még inkább emeli, abban áll, hogy nem csak számos, legalább Arneth „Synopsis Numorum Romanorum qui in Museo Caes. Vindobonensi adservantur“ című, a mi római numismaticákra is nagy becsü munkájában, elő nem forduló példányokkal bír, hanem hogy azok, melyeket Mionnet „De la rareté et du prix des médailles romaines“ munkája szerint határoztam és becsültem, értéke a párisi piacon 1647 francnyi összeget képviselne. Van köztük egy 110 fr; egy 50 fr; két 30 fr; egy 24 fr; egy 20 fr; tizenegy 18 fr; hét 12 fr, ezen alúl sok 6, 4, és 2 francos.

Ámbár igaz ugyan, hogy ezek a franczia áruk, de a ki tudja, hogy az éremkereskedők számára nem látszik távolság, politikai határ vagy nemzetisége tekintet: átlátja mégis, hogy a becesebb érme reánk nézve is csak mindaddig nagybecsűek maradnak, míg ugyanegy veretnek ugyanazonos érmei nagyobb számmal nem találhatók, mi már azért sem igen valószínű, mert sem másoknak, sem nekem nem sikerült eddig ezen korból két érmet találni, mely tökéletesen megegyezett volna.

Ezen feltűnő jelenségnek oka alkalmasint az, hogy a kezelés maga is igen kezdetleges lévén, a bélyeg néha erősebben, néha gyengébben reá veretvén a lemezre, a kép a betűkkel együtt szélesebbnek vagy keskenyebbnek, kiugróbbnak vagy elmázoltnak látszik; a bélyeg maga a mai aczélzott keménységűekhez nem hasonlítható, és így hamar elkoptatván, gyakran vagy a régit ki kellett véséssel javítani, vagy újabbakat kellett készíteni, melyeken minden utánzási ügyesség mellett, lehetetlen, hogy a véső az előtte fekvő eredetit egészen eltalálta volna, mi leginkább a betűknek egymáshoz és viszont a képnek részleteihez való állásából kitűnik, és a gyakorlott szem előtt igen feltűnő. A mi még inkább készteté a kormányt, hogy sokféle bélyeget használjon, volt maga a fél világra kiterjedő birodalom nagysága, a verdék sokasága, a nagy forgalom, nem csak a római birtok határain belül, hanem a szomszéd hódított, vagy barátságos viszonyban élő népekkel, a kereskedési kényszerültség stb.

A hazánkra nézve álló, valódi árakat csak úgy lehetne tüzetesen határozni, ha a nálunk létező gyűjtemények lajstromát bírnók; az ezekben számosabban előjövő vagy talán ritkábban és épen elő nem forduló érme szerint, az érmész kitudná mit kell jobban megfizetni, és nem szorúlna az éremkereskedő önkényére.

A mi Rupp urnak egy hosszú évsoron át folytatott utazás, kutatógatás után sikerült a magyar érmekre nézve, az sikerülhetne másnak is, kinek elég ideje s kedve lenne ily hálados mű életbeléptetésére, csak hogy ily vállalatnak előmozdítása pénzbeli pártolást igényel, minthogy az efféle művek inkább csak a könyvtárak és gyűjtemények birtokosai számára iratnak, mint a nagyobb közönség kedvéért, mivel ez, az ily fáradságos vállalatról, igen ritkán szokott tudomást venni.

Minthogy a nagyobb gyűjtemények lajstromai, legyenek azok irottak vagy nyomtatottak, többnyire csak azon czélból állítottak össze, hogy egyes gyűjtemények

nagyszerű készlete a világ elébe terjesztessék, vagy az eladásra szánt gyűjtemény gazdagsága kitűnjék, ezeknek teendője az érme tudományos leírásával, és a darabok száma, talán értéke kitételével el van érve. Nagyon tanulságosak azok az érmészre nézve, kinek egyéb melléktörekvése nincsen, mint a választott szakú, táju, időjü példányokat lehetőleg teljesen bírni, és mennyire lehet, gyűjteményét érdekesebbé, bővebbé tenni. Ilyenek hazánkban a nemzeti muzeumé Schoenwisnertől, és a Viczayféle gyűjteményé nyomtatásban, a Kreznerics-féle az akadémiai könyvtárban, és a Semseiféle Schoenwisnertől az egyetem kéziratái között; s ilyen meg számos más is lehet különféle könyvtárainkban és az éremgyűjtemények birtokosainál.

De sem ilyen lajstromok szerkesztői, sem a gyűjtemények birtokosai nem sokat törődnek avval, hol és milyen körülmények közt találtak példányaik; mit a régiebb gyűjteményekből kikerült, vagy éremkereskedőktől vett, tudja Isten hányadik kézben forgó érmenél kipuhatolni valóban majd lehetetlen is.

Sokkal jobban áll a dolog nyilvános nagyobb gyűjteményeknél, melyek rendszeres szerzési jegyzőkönyvekkel bírnak, némely ajándékok által szaporított országos, testületi vagy iskolai éremtáraknál, folyóiratainkban megjelent találási jegyzésekkel, melyekből a kisebb-nagyobb leletek lajstromait megtudjuk.

Minthogy az érmekek nem csak bizonyos körök van, melyben rendszeresen forognak és forgattatnak, minthogy legtöbbet győzelmeik, vagy kegyességük utáni melléknevek kezdetétől vagy megszüntétől: az Imperatori, Pontifex Maximus, Tribunitia Potestas és consuli évek után ítélve, egy évig meglehet határozni, természetes, hogy a más beszélő, felíratos műemlékeken kívül, milyenek az emlék- és katona-elbocsátási táblák, mértföldmutatók, fogadmányi oltárok és síremlékek, téglák, mécsesek s egyéb edények, egy olyan hiteles történelmi bizonyosság sincsen, mint p. o. a sírokban vagy fazekokban együtt eltemetett érmekek, míg az itt-ott elszórt darabok, melyek lelhelyükön találtak, minthogy a legkülönb eshetőségek által azon helyre juthattak, tevőleges hitelt adni nem lehet.

Ha egyszer nagyobb számmal összegyűjtve leendenek a hiteles adatok, főleg olyan helyeken, hol római érmekek folytonosan találtak, mint ez p. o. hazánkban Baracson, Pentelén, Ó-Budán, Ó-Szőnyön, Győrött, Sz.-Jánoson, Árpáson, Szombathelyen, Fenéken stb. nem csak az lesz bebizonyítva, hol tartózkodtak huzamosb ideig a római telepítvényesek vagy hadseregek, hanem megközelítőleg a letelepedési, valamint innen való távozási időt is fogjuk meghatározhatni.

Eddig tudtommal a *Szombathelyieket* Schoenwisner adta ki *Antiquitatum et Historiae Sabariensis „Libri Novem. I. könyv, 62. és kk. II. Octavianus Augustustól — Gratianusig; az észékieket* Katanchich: *Dissertatio de Columna Milliaris* stb. 99. és kk. II. ismét Augustustól — Theodosiusig és egyes példányokban Arcadius és Justinusig; a *győrieiket* Czech János közölte a Magyar Akadémiai Évkönyveiben.

Nem hagyhatom említés nélkül, Mocsy Elek úr: „*Recensio numerum*“ című kéziratát, mely a Czechféle irományokkal a magyar tudományos Akadémia birtokába jutott és mintegy 21 lelhelyről éremtanilag leírt hiteles adatokat közöl, melyek közt csak a *Szőnyön* talált római érmekek 254-et tesznek, és két családin kívül, Caesar érmeitől Justinianéig terjedvén, mintegy 59 személytől erednek, és több ritkaságot foglalnak. Egy legújabb lajstrom foglaltatik *Archiv für Kunde österr. Geschichts-Quellen* 13. köt. 123. lapj. és XXIX. köt. 293. lapján.

119. római érem, mely 1851-ben *Bogshán* Krassó megyében találtak, le van írva u. o. IX. köt. 159. l. és *Vespasianus* — *Herennia Etruscilláig* 251. XI. u. terjed.

Legújabbán *Révész György* úr örvendeztetett meg a kis-kun-halasi határban talált egyéb régiségei leírásán kívül az 1824-ik év óta szerzett római érmekek tűzetes lajstro-

mával, mely ezen nemből 250 darabot tartalmaz, és Nerótól kezdve, 56 külön személytől Valentianusig terjed.

Ha mind a nyilvános intézetekig, mind pedig a lelkes magán birtokosokig eljuthatna gyenge szavam, és a régi gyűjtőtől kezdve egészen az egyetemi hallgatókig*), kik csak most kezdik ezen kedves tudományt gyakorolni, tudnám lelkemet bele önteni és őket reá bírni, hogy gyűjteményeikben foglalt és határozottan tudva levő római érmek helyeit, és a lelet körülményeit az akadémiához beküldjék, egy új lendületet várhatnánk honunkban, a classikus numismatika terén; mert az akademia mintegy lajstromozva kiadhatná ezen becses közleményeket, és így lassankint birtokába jöhetnénk Magyarország római éremtani kincsei ismeretének.

És ez is, ha nem valami, de valamicske; a kezdetnek kezdete.

És most ha az kérdeztetnék tőlem, mi célból lett ezen pénzösszeg fazekokban elrejtve — nem volt-e ez római érmésznek az ellenség elől eltakarított gyűjteménye! Ószintén azt kell vallanom, hogy egyéb okát nem látjuk, mint hogy valaki szerzeményét meg akará menteni.

Gyűjtemény nem lehetett, mert mire gyűjtötte volna valaki a rossz és igen kopott példányokat, mért gyűjtött volna egyből annyifélet, míg másnak nincsen képviselője, miért nem inkább a régiebbeket és ritkábbakat, mint a saját korabeli igen elterjedetteket, miért egyedül ezüst darabokat, s miért nem inkább aranyokat és bronzérmeket is? miért egyáltalán egyenlő nagyságúakat; miért nem görög, gyarmati és híresebb eseményekre vonatkozókat is, stb. stb.

Hogy kincsszerző is alig volt a rejtő, talán onnan gyanítható, hogy akkor alkalmasint inkább aranyokat gyűjtött volna, melyek könnyebben elrejtethők és épen meg nem rozsdásodnak. Az, hogy ezen leletben oly sokféle érem találtatik, nem feltűnő ott, hol az érmek, főleg a tartományokban sokáig maradtak forgalomban. Elég példa van reá, hogy egy-egy sírban, egy-egy böggrében talált érmek mind mások, és hosszabb történelmi kort képviselnek.

Meglehet, hogy valamely ötvös készlete volt, mint azt mai nap is tapasztaljuk, hogy a nép sokféle, haszontalan, többé nem forgó érmet az ezüst- és rézművesekhez viszen, hogy még a tördelt és fél darabok, milyenek e gyűjteményben is előfordúlnak, ezeknek kellő anyagul szolgáljanak.

Zárom ezen tán némi érdekességgel bíró jelentésemet *Érdy János* numismata veteránunk iránti őszinte hálával; mert szíves tanácsa, alapos tudománya és ritka magán szakkönyvtára segítségével bírtam csak a fáradságos határozás szírtjein áthatolni. Ha az orvosokat a szükségért kell tisztelnünk, még inkább kell, hogy tiszteljük az ilyen szakapókat tanácsadásukért!

Azért is hadd álljanak itt enyészhetetlen útmutatóképen óhajtó-sejtelmes szavai, melyekkel a nyomtatás alatt lévő *Archaeol. Közlemények* V. kötete 8. lapján így kiált fel: *Ki írja meg a magyar érmelés történetét?* ugyanis magam tárgyára átruházva: és *ki írja meg a pannoniai érmelést- és avval némileg a pannoniai történetet is?*

Ha a világirodalom színvonaláról, mint kell, egészen elmaradni nem akarunk, s csakugyan hozzá felemelkedni kívánunk, ha az újabban észrevehető tudományos mozgalmak-

*) Bátorkodom ezennel az előttem ismeretesb gyűjtemények kezelőit, őreit, vagy birtokosait tisztelettel megkérni, szíveskedjenek saját hírnevükért, de még inkább a numismatika felelevenítéseért, ebbeli indítványomat felkarolni. Az egyetemi, muzeumi, m. akadémiai lajstromokhoz könnyen hozzá férhetek, de azért a pannonhalmi, pápai collegiumi, kalocsai, győri főgymnasiumé, váci collegiumé, keszthelyi könyvtaré, bold. Pintér lelkész úré Esztergomban, Milkovits, Stur, Ebenhöch, Kálóczy, Borsos, Ányos, Fábri, Végh, Fogthüi, Reinitz stb. urak gyűjteményeinek lajstromai ezen ügyön sokat lendíthetnének.

ban rokonszenvet tanusítani, a keletkező kérdések vitatásában, mint olyan nemzet, melynek hazája egy tekintélyes részében a rómaiak húzamosban laktak, részt óhajtottunk venni: egy perczig sem késhetünk a római dolgok alapos tanulmányozása elkezdésével.

Szégyennek tartjuk az e tekintetben hátramaradást? — Egyesüljünk és teremtsünk — mire legtöbb alkalom és anyag van — római numismatikát!

A magyar sokat — mindent tehet, ha akar. És mégis annyi fáradozás, annyi tudományosság és annyi jeles tehetség mellett, mit mozdítottunk a világ ösztudományán; hányszor emlegeti a külföld fölfedezéseinket, munkálatainkat; mit fordítottak és fordítanak le belőlük, hogy ők is olvashassák? Nincs-e annyi tapintatunk és előkészületünk, hogy azon tudományokban közreműködhesünk, melyek a vezényszóval bíró nemzetek figyelmét reánk is fordítanak?

Tiszta öntudattal azt mondom, igen is van, csak legyen kellő pártolás, előmozdítás.

Vagy tán csak a középkorban volt a magyar az európai polgárosodás egyik hatalmas rúgója és előmozdítója, csak addig, míg latin munkálattal az összirodalomban dicsőséggel közreműködött? Csak akkor, mikor Janus Pannoniusa, Vitéze, Corvin Mátyása volt? Hogy akkor az európai közműveltségnek nemcsak színvonalán állott; hanem más nemzeteket, melyek mai nap a pályadíjt előlünk elragadni készülnek, meg is előzött, tudjuk; csak hogy sokkal szerényebbek vagyunk, mint sem hogy azt folyvást kürtöljük, vagy ha ezt tennők is, — ezt azok nem olvassák, mert nem értik.

Hogy magunkat ismét, legalább a történelmi és rokon szakokban, azon polczra, melyen már egyszer álltunk, felküzdhesünk: mindenek előtt szükséges, hogy valódi *szaktudósaink* és nem pusztá mindentudó, mindenbe, de sehol alaposan beleszóló *szakkedvelőink* legyenek; kik mintegy ég és föld közt lebegvén, magukat elérhetetleneknek tartják, és a szigorú kritikát épen úgy tudják felületes dilettantismusuk czége alatt kikerülni, mint meddő műkedvelésükkel az alapos tanulmányokat vélik elkerülhetni.

És csak is így, és soha másképp nem fog lehetségessé lenni az, hogy az egyes szorgalmasan elkészített, szabályszerűleg idomított működőkben hiány nem levén, lassankint készüljenek az oszlopok és azok díszes fejei is, melyekkel hajdan a magyar valódi tudományosság dísztemploma fog épülni, fentartatni, díszesíttetni!

A Bakony-Szombathelyen talált érmek lajstroma.

I. NERO.

NERO CAESAR AVGVSTVS)(VESTA, hat oszlopon álló templommal. 1 db.

II. FLAVIVS VESPASIANVS.

IMP CAES VESPASIANVS AVG, balra néző babérkoszorús fő,)(COS ITER TR POT, ülő női alak, jb ág, bb caduceus (70 Kr. u.) 1. db.

U. a.)(COS ITER TR POT ugyan olyan alak, a veret monoru, 1 db.

U. a. P M.)(. COS III PP. jobbra néző ülő alak, igen koptatott darab. PM COS III, u. a. arcz)((A) VGV (R) . . TR POT; méceses, szövétnek, lituus, korsó mint főpapi jelvények (72—73) 2 db.

U. a.)(VESTA az álló alak térdei táján, jobbában simpulum, bval hosszú botra támaszkodik, 1 db.

* IMP CAES VESP AVG CENS)(balra néző ülő női alak, 72—75-ig; 1 db.

*) A csillaggal jelzett darabok köriratát kívülről kell olvasni.

* CAESAR VESPASIANVS)(álló, igen kopott alak, 2 db.

* (CAESAR) VESPASIANVS AVG)(ANNONA AVG. ülő női alak, igen kopott darab.

III. TITVS FLAV. VESPASIANVS.

* . . . CAESAR VESPASIANVS AVG., babérkoszorús fő b. néz)(írás olvashatlan; horgonyra tekert delphin, 1 db.

* IMP TITVS CAES VESPASIAN AVG PM. arcz, u. a.)(semmi sem látszik. 1 darab.

IV. DOMITIANVS.

* CAESAR AVG. F. . . . DOMIT. . . . balra tekintő babérkoszorús fő,)(COSV jobbfelé álló, szoptató farkas a két fiúval, a szelvény alatt ladik (76 Kr. u.) 1 db.

* IMP CAES DOMITIANVS AVG PM arcz, u. a.)(TR P COS VII. oltáron tűz ég, kopott (81 Kr. ut.) 1 db.

* U. a.)(TR P. (VII) DES VIII PP., Pallas balra lépdél, jobbjával lándzsát hajt, bban kerek paizs (81. Kr. u.) 1 db.

* CAES DOMITIANVS AVG PM.)(szárnyas mennykő nyugágyon, kopott darab.

V. COUCEIVS NERVA.

IMP NERVA CAES AVG PM TR P II COS III PP., balra néző babéros fő)(FORTVNA AVGVVS . . A jobbfelé néző Istennő áll, jobbjában kormány, baljában bőségszarvat tart, gyöngykeret. (96. Kr. u.) 1 db.

Előlap u. a.)(SALVS PVBLICA; az istennő jobbfelé fordítva ül, jban ágat tart, bjával a székre támaszkodva (?) tart, gykeret. (97. Kr. u.) 1 db.

VI. VLP. NERVA TRAIANVS.

IMP CAES NERVA TRAIANVS GERM babérkoszorús fő)(PONT MAX TR P COS II. ülő alak (98. Kr. u.) 1 db.

CAES NER . . TRAIANO OPTIMO AVG. . . .)(PM TR P COS II PP SPQR, a szelvény alatt FORT RED., j. n. ülő alak, jban a kormány bb. bsgsz. 1 db.

. . . . RAIANVS AVGVSTVS)(COS III, jobb felé néző hosszú ruhás álló alak (100. K. u.) 1 db.

IMP CAES NERVA TRAIANVS GERM)(PM TR P COS III PP; jobbra haladó Victoria (101—102. Kr. u.) 1 db.

IMP CAES NER TRAIANO OPTIM AVG GERM DAC)(PARTHICO PM TR P COS VI PP SPQR., balra lépő Mars jb. lándzsa, bb. paizs, gyöngykeret (117. Kr. u.)

U. a. Mars trophaeophorus balra rohan. 1 db.

U. a.)(PM TR P COS VI PP SPQR. j. n. női alak jb. virágot? bb. bsgsz. tart. 1 darab.

U. a.)(Mars b. n. jobbját lándzsára támasztja, bb? 1 db.

Bizonytalan évről:

IMP TRAIANO (AVG GER DAC) PM TR P)(SPQR OPTIMO PRINC., ülő Roma Nicephora, j. felé nézvén, bban lándzsát tart, 1 db.

U. a.)(álló alak egészen lekopott. 1 db.

VII. HADRIANVS.

HADRIANVS AVG COS III PP, babérkoszorús balra néző szakállas fő)(AFRICA fekszik, jobbra néz, fejéke elefántormány, bjb bszarv. (119) 1 db.

HADRIANVS AVGVSTVS PP,)(COS III. ülő női alak jobbra néz 1 db.

Előlap u. a.)(COS III ülő nő bban bszarva, előtte kosár kalászokkal. 1 db.
U. a. álló alak, igen rongált, jban sarló, baljában bsgsz; jobb lábával kövön áll.

1 darab.

U. a. jobb felé oltár fölött csészét tartó alak, bban bszarva. 1 db.

U. a. jobbra fordult álló alak fátyolozva. 1 db.

U. a. Mars nicephorus, jobbra néz, jban a feléje koszorút nyújtó Victoria, bban hosszú lándzsa. (Roma nicephora?) 1 db.

Előlap u. a.)(FELICI TAS AVG. két alak egymásnak kezét nyújt. 1 db.

)(FIDES PV BLICA bal felé néző női alak, jb. kalászok, bjb. tál gyümölcsökkel. 1 darab.

HADRIANVS AVG COS III PP)(HISPANI A jobbra nézve fekszik, jobbjaiban virágot tart, lábánál nyulacska ül. 1 db.

)(PROVIDENT IA AVG balra néző álló alak, bban hosszú lándzsa. 2 db.

CAES TRAIAN HADRIANVS AVG)(PM TR P COS III, jbra néző ülő hosszú ruhás alak, jban koszorú, bban lándzsa, szelvényben LIB PVB. 1 db.

)(PM TR P. COS u. a. alak, szelvényben IVSTITIA. 1 db.

)(jobbra forduló meztelen alak. 1 db.

)(balra néző alak hosszú redős ruhában, kezeivel tart tropaeumot. 1 db.

)(hosszú ruhás jra néző alak, bban lándzsa. 1 db.

)(szárnyas VICTORIA balra repül, kezeiben pónán tropaeum. 1 db.

VIII. IVLIA SABINA, Hadriannal összekelt 100. Kr. u. megöle magát 137. SABINA AVGVSTA, b. n. fő,)(IVNONI REGINAE, j. n. álló Juno, jb. patera (csésze) bb. tiszta (hasta pura, azaz hegy nélküli) lándzsa.

IX. ANTONINVS AVG PIVS.

ANTONINVS AVG PIVS PP TR P COS II.)(AVRELIVS CAESAR AVG PII F. COS. (139. Kr. u.) 1 db.

)(. . . T . . COS II. j. n. nő jb. csemete, bban bségsz. 1 db.

)(CONS III DES III; Felicitas lefelé tartott bottal jban, bb. bsgszarv. (144.)

1 darab.

ANTONINVS AVG PIVS PP IMP II)(TR POT X COS III. j. n. nő ülve, jbban parazonium. (145—147.) 2 db.

ANTONINVS AVG PIVS PP TRP XII;)(COS III; j. n. női alak oltár előtt, csészével jban, az oltártól kígyó tekeredik fel. bban kormány (149. Kr. u.) 2 db.

U. a. jb. caduceus, bb? 1 db.

U. a. igen eldörzsölt álló alak. 1 db.

. . . . TRP XV)(COS III, j. n. álló Annona, jb. kalászok, bja mellett hajóromon modius (152. Kr. u.) 1 db.

U. a. TR P XVI)(COS III, Annona, jban simpulum bb. palladium (153. Kr. u.) 1 darab.

U. a. TR P XVII)(COS III; Annona jb. kalászok, bjánál modius hajórom fölött (154.) 1 db.

U. a. j. n. Mars, jb. fordított lándzsa, bb. parazonium. 1 db.

U. a. két barátságosan szorított kéz kígyós botot és két olajágot tart. 2 db.

U. a. j. n. nő jb. olajágot, bb. caduceust tart; 1 db.

U. a. ágy fölötti villám 1 db.

U. a. . . . TR P XVIII)(COS III, b. n. nő, jban korm. bb. bségsz. (155.)

2 darab.

U. a. j. n. nő oltár fölött jban csészét tart, bb. palladium. 1 db

- TR P XIX COS III, j. n. ülő Salus (156.) 1 db.
 TR P XX. COS III; j. n. ülő alak, j b? baljával a székre támaszkodik.
 1 darab.
 TR P XXII.)(VOTA SVSCEPTA DEC III, a szelvényben COS III; j.
 n. Imperator áldoz. (159.) 1 db.
 TR P XXIII.)(FELICITATI AVG COS III (160.) 1 db.
 U. a. FORTVNA COS III; Fortuna b. n. j bja kormányon nyugszik, bb. bsgsz.
 2 darab.
 U. a. PIETATI AVG. COS III; Pietas két csecsemővel ölében, kettő mellette
 áll. 1 darab.
 DIVVS ANTONINVS, koszorú nélküli fő;)(CONSECRACTIO, golyóról felre-
 pülő sas, 1 db.
 U. a. A sas virágkoszorús máglyán áll. 1 db.
 X. FAVSTINA AVGVSTA, (senior) hajtekeres feje tetején,)(IVNONI REGI-
 NAE; j. n. j b. csésze, bb. ldzsa j. lábánál páva. (138—141.) 1 db.
 DIVA FAVSTINA, gyöngyfűzerekkel vegyített hajék feje tetején;)(AETER-
 NITAS, j. n. nő, j b. golyó, feje fölött lévő fátyolt bval tartja, (DIANA). 3 db.
)(U. a. j b. csésze, bb. kormány (Fortuna). 1 db.
)(AVGVSTA, fátyolozott j. n. alak, j b. hosszú jogar (Juno). 1 db.
)(U. a. j b. kalászkok, bb. jogart tartó Ceres. 1 db.
)(U. a. oltár, j. n. alak csészét tart b. bsgsz. 2 db.
)(U. a. bban acerrat tart. 1 db.
)(ülő b. n. alak, bb. ferdén tartott ldzsa vagy jogar. 3 db.
)(CERES m. fölebb. 1 db.
)(CONSECRATIO, Páva b. halad. j. n. 1 db.
 XI. MARCVS AVREL. ANTONINVS.
 AVRELIVS CAESAR AVG PII F; babérkoszorús szakállatlan fő b. n.)(IV-
 VENTAS, j. n. nő áldoz. (140—143. Kr. u.) 1 db.
)(COS II; jobbra néző hosszú ruhás alak, jban csemete, bban bségsz. 1 db.
)(TR POT II COS II, álló Minerva b. n., jban lándzsa, bval paizsra támaszko-
 dik (148.) 1 db.
)(TR POT III COS II; u. a. (149.) 1 db.
)(TR POT VII COS II; j. n. áldozó császár? jban csésze, bb. katonai jelvény,
 lábánál sas (153.) 2 db.
)(TR P . . . COS II; nő j. halad, bjval ruhája redőit emeli. 1 db.
)(TR P XI. COS II. j. n. nő, kopott. (157.) 1 db.
 TR P XIII.)(SALVTI AVG COS II. áldozó alak, j. n. j b. csésze (159.)
 1 darab.
)(TR P XIII . . . Mars, j b. lándzsa, b. paizson nyugszik. (160.) 2 db.
)(TR P XIII COS II; Mars j. n., j b. lándzsa, bb. paizs. 1 db.
)(CONCORDIA AVG TR P XV., szekrényen COS III. ülő Concordia, jobb-
 jában csésze, bval támaszkodik (161.) 2 db.
 IMP M. AVR ANTONINVS AVG, koszorútlan fő,)(PROV DEOR TR P XVI
 COS III. álló Providentia, j. n. j b. golyó, bban bségsz. (162.) 1 db.
)(PM TR P XVII IMP . . . jobbra haladó Victoria 1. db.
 ANTONINVS AVG ARM PARTHICVS)(PM TR P XVIII IMP II COS III,
 b. néző Mars, j b. lándzsa, bját paizsra támasztja. (164.) 1 db.

ANTONINVS VG ARMENIACVS, babérmkoszorús fő,)(PM TR P XVIII IMP II COS III, Mars mint előbb. 1 db.

U. a. TR P XIX. . . u. a. 1 db.)(Jupiter jban villám, bb. lándzsa. 1 db.

M. ANTONINVS AVG ARM PARTH MAX)(TR P XXI IMP III COS III, j. néző Pax, j. b. csemete, bban bsgsz. alatta PAX (166.) 1 db.

U. a. Aequitas j. n. 2 db.

U. a. Annona j. n. 1 db.

M ANTONINVS AVG TR P XXIII)(LIBERAL V COS III; j. n. nő, jban csemete, bb? (169.) 1 db

M ANTONINVS AVG TR P XXIII)(COS III, Fortuna kormányval j. b., bb. bőségszarv (170.) 2 db.

U. a. TR P XXVI)(IMP VI COS III, Pallas nicephora ül, j. n. (172) 1 db.

U. a. ülő alak, Salus? j. n. j. b. csészét tart, 1 db.

U. a. Minerva nicephora ülve, j. n. 1 db.

U. a. Victoria ülve j. n. j. b. koszorút tart. 1 db.

. . . . TR P XXVII.)(IMP VI COS III, Victoria b. halad, j. b. koszorú, bb. tropaeum. (173.) 1 db.

M ANTONINVS AVG TR P XXVIII babérmkoszorús szakállas arc, b. n.)(FELIC AVG IMP VI COS III, j. tekintő férfi, bban jogar. (174.) 1 db.

)(IMP VI COS III; Germania búsul a tropaeum alatt. 1 db.

M. ANT AVG GERM SARM)(TR P XXX IMP VIII COS III. Mars trophaeophorus. (176.) 1 db.

DIVVS M ANTONINVS PIVS)(CONSECRATIO, sas. 1 db.

XII. *FAVSTINA AVGVSTA* (junior), hullámozó haj, gyöngyfüzérrel, a tekercs hátul van alkalmazva.

)(AVGVST. PII FIL; j. n. női alak, j. b. alma, bval ruhá j. b. tartja. Venus Vicitrix. 1 db.

)(FECVNDITAS, b. n. j. b. ldzs. b. j. b. csecsemő. 2 db.

)(FECVND AVGVSTAE, két csecsemő karjain, kettő jobbra, balra. 2 db.

)(HILARITAS, j. n. j. b. pálma, bb. bsgsz. 2 db.

)(IVNO, j. n. j. b. csésze, bb. lándzsa, j. lábánál páva. 1 db.

)(IVNONI REGINAE, u. a. 1 db.

)(SALVS, j. n. ülő Hygieia, sz. alakban. 1 db.

)(VENVS FELIX, j. n. ül. j. b. j. b. alakoska, bb. ferde ldzs. 1 db.

FAVSTINA AVGVSTA AVGVSTAE PII F, haja hátul csomóba tekerve,)(PVDICITIA, j. n. előtte oltár, j. b. csésze 1 db.

FAVSTINA AVGVSTAE FIL)(CONCORDIA, j. n. ül, b. kezénél bsgsz. 1 db.

U. a. *FAVSTINAE* . . .)(VENVS j. n. j. b. alma. 1 db.

XIII. *L. AVRELIVS VERVS*.

IMP L AVR VERVS AVG, babér nélküli fő)(PROV DEOR TR P COS II Providentia, j. b. golyó, bb. bsgsz. (161 év.) 2 db.

U. a. . . . TR P II. COS II, álló Providentia. (162.) 1 db.

L VERVS AVG ARMENIACVS)(TR P III, IMP II COS II. Mars j. n., jban lándzsa, bja paizon nyugszik. (164.) 1 db.

L VERVS AVG ARM PARTH MAX)(TR P VI IMP III COS II; Victoria balra fordítva, fára paizsot akaszt, melyen VIC PAR olvasható. (166.) 1 db.

DIVVS VERVS, babérmkoszorú nélkül, fodros haj és szakáll)(CONSECRATIO, három emeletes máglya. 1 db.

XIV. *ANNIA LVCILLA.*

LVCILLA AVGVSTA; igen díszes fejkötővel)(PVDICITIA j. n. fátyolozott ülő nő. 1 db.

LVCILLAE AVG ANTONINI AVG F)(VESTA, j. n. előtte oltár, jb. lámpás bb. palladium. 1 db.

XV. *COMMODVS.*

M COMMODVS ANTONINVS AVG.)(TR P VI IMP III COS III, j. n. nő, jban botot tart egy golyó fölött, bban lándzsanyelet. (181.) 1 db.

M COMMODVS ANTON AVG PIVS)(TR P VIII IMP VI COS III PP, Pallas b. halad, jban kelevész, bján paizs (183. Kr. u.) 1 db.

COMM ANT FEL AVG BRITT.)(PM TR P VIII IM(PVI) . . COS III PP, a szelvényben ROM; Roma nicephora ülve jobbra néz. (184.) 1 db.

U. a. IMP VII, Roma nicephora, j. n. bb. fordított lándzsa. 1 db.

. . . . TR P XI IMP COS V PP, a szelvényben LIB AVG VI, a császár dobogón curulis széken ülve j. n. előtte áll a liberalitas sessorával, előtte és mögötte egy ember. (186.) 1 db.

U. a.)(PIETATI SENATVS, a császár és tanácsos kezét fognak. 1 db.

U. a. hosszú ruhás alak min lkét kezében katonai jelv. 1 db.

U. a. PACI AETERNAE, a szelvényben CVPP, ülő Pax. 1 db.

U. a. Roma Nicephora j. n. jb. lándzsa. 1 db.

. . . . TR P XII IMP VIII COS V PP)(j. n. nő, jb? bban tiszta lándzsa (187.) 1 db. Roma Nicephora. 1 db.

U. a. VIRTVS AVG PM TR P XII Mars Nicephorus j. n. bb. lándzsa 1 darab.

U. a. HILAR AVG Hilaritas j. n. jb. csemetét bb. fát tart. 1 db.

. . . . TR P XIII IMP VIII COS V PP, j. n. Aequitas. (188.) 2 db.

M COMM ANT P FEL AVG BRIT PP)(MART PAC (PM TR P XIII COS V PP, meztelen Mars j. n. bban lándzsa (189.) 1 db.

)(LIB AVG PM TR P XV COS VI, Liberalitas j. n. (190.) 1 db.

U. a. APOL MONET . . . a lapon COS VI; a meztelen Apollo jját fejére teszi b. n. balkarja oszlopon nyugszik. 1 db.

. .)(FIDEI COH PM CR P XVI COS VI, Fides j. n. jb. jogar, bb. katon. jelv. (191.) 1 db.

(L AEL) AVREL COM M AVG P FEL)(PROVIDENTIAE AVG; Afrika és Hercules Imperator kezét fognak. 1 db.

)(j. n. nő, jobb. csésze, bban tiszta lándzsa. 1 db.

)(FIDEI COHORTIVM AVG, Fides bb. katonai jelv. 1 db.

)(PM TR P XVII IMP VIII COS VII PP. Victoria j. halad, jban koszorú, alatta *, bb. pálmaág. (192.) 1 db.

U. a. LIB AVG ; j. n. Libertas, jban szabadság sapka, alatta *, bb. lándzsa. 1 darab.

U. a. jobbra haladó Victoria, jobbj. alatt *. 1 db.

U. a. j. néző nő, jb. fordított lándzsa, bban bsgsz. előtte s mögötte *. 2 db.

U. a. COS VIII PP; Libertas jbra néz. 1 db.

XVI. *CRISPINA AVGVSTA*, b. n. font hajzat;)(CONCORDIA; b. n. jb. csésze, bb. bségsz. 1 db.

)(DIS GENITALIBVS, égő oltár. 1 db.

)(VENVS, j. n. h. ruhás nő, j. b. golyó. 1 db.

XVII. *HELVIVS PERTINAX.*

IMP CAES HELV PERTIN AVG koszorús fő)(AEQVIT AVG TR P COS . .
j. n. j b. mérleg, bb. bsgsz. (193. Kr. u.) 1 db.

XVIII. *DIDIVS IVLIANVS.*

IMP CAES M DID IVLIAN AVG; bb. koszorús b. n fő)(. . TR P COS j. n.
nő, j b. kormány, bb. bsgszarv (Fortuna). (193—194.) 1 db.

XIX. *CLODIVS ALBINVS.*

* D CLODIVS . . . CAES;)(PROVID AVG COS; j. n. j b. lefelé tartott bot,
bb. lándzsa; j. lábánál golyó. (193. Kr. u.) 1 db.

* D CLOD SEPT . . . CAES; koszorú nélküli fej;)(ROM(AE AET)ERNAE,
Roma Nicephora ül, jbra néz, bb. fordított lándzsa, székéhez paizs támasztva (193.) 1 db.

D CLOD SEPT . . .)(MINER PACIF. COS II. j. n. j b. olajág, bb. lándzsa,
b. lábánál paizs. (194) 2 db.

XX. *SEPTIMIUS SEVERVS.*

IMP C AEL SEP SEV PERT AVG;)(LEG I vagy III) ITAL a szelvényben
TR P COS. 1 db.

)(LEG XIII . . GEM M V., a szelvényben TR P COS, római sas, két kat. jelv.
közt. 2 db.

)(FORTVN . . REDVCI, Fortuna j. n. sz. jelvény. 10 db.

)(LIBERAL AVG, j. n. j b. tessera, bb. bsgsz. 1 db.

BONA SPES, hosszú ruhában halad, j b. csemete. 4 db.

BONI EVENTVS, j. n. nő, jobbában kosár gyümölcsessel, balj b. kalász. 4 db.

LIBERAL AVG, sz. jelv. 5 db.

MONETA AVG, j. n. j b. mérleg, bb. bsgsz. 2 db.

S. P. Q. R. OPTIMO PRINCIPI, Imp. lóháton. 1 db.

VICTOR AVG, Vict. b. h. tropaeummal. 1 db. pálmaággal. 2 db.

U. a. oszlopon álló paizsra írja AVG, bb. pálmaág. 1 db.

L. SEPT SEV PERT AVG IMP II)(FORTRDEV (sic?) Fortuna j. n. j b. bő-
ségsz. bb. lándzsa. (194. Kr. ut.) 1 db.

U. a. VICTO(R)AVG; Victoria b. halad, jban koszorú, bb. olajág. 1 db.

U. a.)(PM TR P II. COS II PP. jobbra ülő Roma Nicephora. 4 db.

U. a.)(Apollo j b. koszorú, bb. lyra. 1 db.

U. a.)(Jupiter Nicephorus ül. 2 db.

L. SEPT SEV PERT AVG IMP III)(PACI AVGVSTI, Pax j. n. ül, j b. olaj-
ág, bb. bsgsz. (194.) 1 db.

)(LIBERO PATRI, Bacchus j. n. jban csésze, bb. thyrsus, 1 lábánál tigris.
1 darab.

. . . IMP III; APOLLINI AVGVSTO, Apollo nő ruhában j. n. j b. koszorú,
bb. lyra. 8 db.

)(MARS PATER, balra haladó Mars trophaeophorus. 5 db.

)(PACI AVGVSTI. 4 db.

)(TR P III. COS II, női alak, lábánál golyó, j b. pálcza, bb. bsgsz. 1 db.

U. a. Minerva j. n. j b. ferde lándzsa, bb. kerek paizs. 1 db.

IMP V. TR P III. COS II. Minerva j. n. j b. lándzsa, bb. kerek paizs. 3 db.

U. a. Mars trophaeophorus. 2 db.

U. a. tropaeum, alatta két rab. 3 db.

U. a. ARAB ADIAB. haladó Victoria j b. koszorú, bb. pálmaág. 6 db.

IMP VII.)(ARAB ADIAB COS II PP. Victoria jobbra halad, jb. koszorú, bb. tropaeum. (195.) 6 db.

U. a. j. n. hosszú ruhás sisakos alak, Minerva, jb. lefelé tartott lándzsa, bb. kerek paizs. 10 db.

U. a. Fortuna, j. n. jb. kormány, bb. bsgsz. 3 db.

U. a. Mars trophaeophorus. 1 db.

TR P III COS II PP; j. h. Victoria 1 db.

IMP VIII.)(ADVENTVI AVG FELICISSIMO, b. nyargaló császár (196.) 3 db.

U. a. CERER FRVGIF, jban kalászkok, bb. lándzsanyél. 1 db.

)(PM TR P III COS II PP; j. n. ülő nő, jb. ág, bb. ferdén tartott hosszú jogar.

3 darab.

)(SECVRITAS PVBLICA; jobbjában golyót tart, bjával a székre támaszkodik. 9 db.

)(Victoria jobbra halad, jb. koszorú, bb. tropaeum. 3 db.

)(j. n. Minerva, jb. ferde lándzsa, bb. paizs. 2 db.

)(VOTA PVBLICA, oltár előtt áldozó Imp. 6 db.

)(ülő Pax. 5 db.

)(HERCVLI DEFENS, meztelen Hercules b. n. jval furkóra támaszkodik, bb.

ív. 2 darab.

)((FORTVNAE) REDVCI, ülő Fortuna j. n. jb. kormány, bjával támaszkodik

1 darab.

)(INDVLGENTIA AVG, j. n. ül, jb. csésze, bb. lándzsa. 2 db.

)(PROFECTIO AVG; lóháton b. h. jb. ferde lándzsa. 1 db.

)(PROVIDENTIA AVG, j. n. jban lefelé tartott páleza, lábánál golyó, bban lándzsa. 8 db.

)(PM TR P V COS II PP; j. n. Genius áldoz. 3 db.

)(j. n. ülő Pax. 4 db.

)(j. n. őstoros nap. 5 db.

)(j. n. női alak, bban bsgszarv. 1 db.

)(j. n. Fortuna, jb. kormány, bb. bsgsz. 9 db.

)(j. n. áldozó alak, jb. csésze, bb. kalászkok. 6 db.

IMP VIII.)(FORTVNAE REDVCI, j. n. ül, jb. korm. bb. bsgsz. (196. Kr. u.)

1 darab.

)(LIBERO PATRI, meztelen Bacchus, j. n. jobbját fejére teszi, bb. thyrsus, j. lábánál tigris. 5 db.

IMP X TR P V)(CONCORDIÆ MILITVM; Concordia mind a két kezével katonai jelvényt tart 1 db.

)(MARTI VICTORI, jbjá paizson, bb. lándzsa. 1 db.

)(MARTI PACIFERO, j. n. jb. esemete, j. alatt golyó. bb. lándzsa. 8 db.

)(PACI AETERNAE, Pax ülve, j. n. jban olajág, bban jogar. 10 db.

IMP X TR P VI ANNONAE AVGG, j. n. jb. kalászkok, bb. bsgsz. 1 db.

U. a. j. lába alatt hajóorr. 2 db.

)(VICTORIA AVGG. haladó Victoria. 9 db.

)(álló nap ostorral. 2 db.

TR P VIII. j. repülő Victoria, kezeiben szalagot tart, j. oldalon keze alatt paizs áll talajon. (200.) 7 db.

IMP XI. AEQVITAS AVGG, j. n. jobbjában mérleg, bb. bsgsz. (199.) 1 db.

ANNONAE AVGG. j. n. nő jb. kalászkok, lába mérőn, bb. bsgsz. 3 db.

-)(IOVI CON SE RVATORI, j. n. ülő Jupiter Nicephorus, bb. lándzsa 4 db.
)(IVSTITIA, j. n. ül, jban csésze, bb. lándzsanyél. 1 db.
)(MARTI VICTORI, b. n. j. paizon nyugszik, mellette térdelő rab, bjval ferdén tart lándzsát. 2 db.
)(MONETA AVGG, Moneta ülve, j. n. jb. mérleg, bb. bsgsz. 5 db.
)(SALVTI AVGG, j. n. ülő Hygieia. 4 db.
)(VICTORIA AVG; jobbra fordúlt Victoria egy oszlopra támasztott paizsra ír AVG szót, 1 db.
)(VICTORIAE AVGG FEL. j. haladó Victoria, kezeiben szalagot tart, előtte paizs egy talapzaton. 6 db.
)(VICT PAR TH ICAE, Victoria jobbra halad, jb. koszorú, bb. pálmaág, jobb lába előtt rab. 6 db.
)(VIRT AVGG, Roma Nicephora, j. n., b. paizs. 2 db.
)(RESTITVTOR VRBIS, Imperator tripas előtt áldoz. sz. jelv. 7 db.
)(COS II. PP. haladó Victoria, jb. koszorú, bban pálmaág. 3 db.
)(COS III. PP. u. a. 2 db.
)(TR P VIII; VICT PART MAX, j. haladó Victoria, jb. koszorú, bb. olajág.
 (201.) 5 db.
 U. a. Két rab között tropaeum. 7 db.
)(TR P X. VOTA SVSCEPTA XX, három alak tripas előtt áldozva. (202.)
 1 darab.
 U. a. a fátyolozott császár j. n. és csészét tart a tripas fölött. 10 db.
 U. a. Két rab közt tropaeum. 1 db.
)(TR P XI COS III, ülő j. n. Fortuna. (203.) 2 db.
)(INDVLGENTIA AVGG, szelvényben IN CARITH, Cybele ügető oroszlánon
 b. halad, jb. jogar, bb? 4 db.
)(PONTIF TR P XII COS III, j. n. karszékre támaszkodó nő. (204.) 1 db.
)(. . . TR P XIII, Jupiter j. n. jb. villám, bban lándzsa, j. lábánál sas (205.)
 5 darab.
)(U. a. j. n. Mars Nicephorus, fordított lándzsával. 3 db.
)(U. a. Annona j. n. kalászokat tart égő oltár fölött, bb. bsgsz. 2 db.
)(TR P XIII, Annona mint fentebb (206.) 2 db.
 U. a. áldozó Genius, j. n. jb. csésze. 1 db.
 U. a. Imperator lóháton, b. üget, lándzsáját előre irányozza. 1 db.
)(TR P XV; b. n. Afrika, lábánál oroszlán. (207.) 1 db.
 U. a. b. fordúlt Victoria, mindkét kezével palmafán paizsot tart. 5 db.
)(TR P XVI. Imperator lóháton j. n. (208.) 1 db.
 U. a. áldozó alak, jb. csésze, bb. bszarv. 1 db.
 U. a. Concordia ülve j. n. jb. csésze, bban jogar. 4 db.
 U. a. j. haladó, balra néző Jupiter, jban villám, bb. lándzsa. 4 db.
 U. a. LIBERALITAS AVG VI, Liberalitas j. n. jb. tessera, bb. bsgsz. 4 db.
)(TR P XVII; b. n. Jupiter, mellette két kis alak. (209.) 3 db.
)(b. n. Neptun, jobb lába golyón, bb. 3 águ jogar. 2 db.
)(Salus ülve, j. n. előtte a kígyó, bjával a karszékre támaszkodik. 4 db.
 TR P XVIII. Salus mint fentebb. (210.) 1 db.
 U. a. Jupiter, lábánál sas mint fen. 1 db.
 U. a. Neptun. mint fentebb 2 db.
 U. a. Salus ülve, j. n. szokott jelvények. 1 db.

U. a. Jupiter, j. n. jb. villám, bb. lándzsa, jb. lábánál kis alak. 1 db.
 TR P XIX, meztelen Neptun? j. n., jobb lábát sziklára teszi. (211.) 1 db.
 U. a. VICTORI IE (sic?) BRIT, Victoria b. halad, sz. jelvény. 1 db.
 U. a. VICTORIAE BRITT, u. a. 1 db.
 DIVO SEVERO PIO)(CONSECRATIO, kiterjesztett szárnyu sas golyón áll.

1 darab.

Év nélküli érmek:

AFRICA, b. n. nő, jobbját csípejére teszi, bjával felső ruháját tartja, b. lábánál oroszlán. 2 db.

U. a. földön, jb.? bban bsgsz. 1 db.

ANNONAE AVG. sz. jelv. 2 db.

)(FELICITAS AVGG. j. f. nő, jb. caduceus, bban bsgsz. 6 db.

)(FVNDATOR PACIS, j. forduló fátyolozott Imp. jb. olajág, bjával ruhája redőit tartja. 16 db.

GENIVS PR, félmeztelen férfi alak, áldoz, bban bsgsz. 1 db.

)(COS III LVDOS SÆCVL FECIT, j. Bacchus, b. o. Hercules. 1 db.

)(RESTITVTOR VRBIS, j. néző ülő Roma jb. a Palladium, bban lándzsa, b. oldalán paizs. 7 db.

VICT AVG COS II PP. sz. jelv. 3 db.

(VICTO)RIAE BRIT, j. hal. Victoria, jbval rabot tart, bb. olajág. 1 db.

XXI. JVLIA DOMNA.

JVLIA AVGVSTA, b. n. habos hajzatu fő,)(CERERI FRVGIF; Ceres ülve, j. n. jb. kalász, bb. lándzsa. 5 db.

)(CONCORDIA, j. n. ülő nő, jb. csésze, bb. bsgsz. 1 db.

)(DIANA LVCIFERA; j. n. két kezében fáklyát tart. 6 db.

)(FELICITAS; j. n. álló nő, jb. tessera? bb. lándzsa. 7 db.

)(FORTVNAE FELICI)(j. n. nő, jb. bsgsz. 3 db.

)(„ „ ülő j. n. Fortuna, jb. bsgsz. bb. kormány. 2 db.

)(„ „ „ „ előtte meztelen gyerkőcz. 4 db.

)(HILARITAS, jb. n. stólás nő, jb. pálma, bb. bsgsz. 4 db.

)(„ „ u. a. a pálma előtt kis gyerek. 2 db.

)(IVNO, j. n. jb. csésze, lábánál páva, bb. ldzsanyél. 3 db.

)(IVNO REGINA, u. a. 11 db.

)(LAETI TIA, j. n. jobbában koszorú, bb. kormány. 4 db.

)(MATER DEVM, Cybele ül két oroszlán közt, j. n. jb. ág bb. jogar. 5 db.

)(PIETAS AVGG, fátyolos nő, j. n.; áldoz, előtte oltár. 5 db.

)(PIETAS PVBLICA, u. a. 9 db.

)(PVDICITIA, fátyolos nő ülve j. n. 9 db.

„ „ és bjában jogart tart. 2 db.

)(SAECVLI FELICITAS, balra fordult nő szoptat, b. lába hajóormon, jobb lábánál kormány. 7 db.

)(VENERI GENETRICI; j. n. jb. csésze, bb. lándzsa. 1 db.

)(VENVS FELIX, j. n. jb. alma, bval ruhája felső részét tartja. 5 db.

)(VESTAE SANCTAE, j. n. nő, jb. csésze, bb. lándzsa. 12 db.

JVLIA DO MNA AVG;)(FORTV . . REDVC, ülő j. n. nő, jban kormány, bb. bsgsz. 1 db.

)(VENERI VICTR, félmeztelenül b. n. jval pálmát tartván oszlopra könyököl, bb. golyó 3 db.

-)(VEST A, j. n. ülő nő, jb. palladium, bb. keresztbe lándzsát tart. 1 db.
 JVLIA PIA FELIX AVG. b. n. habos hajzatú fő;)(DIANA LVCIFERA, Diana j. n. áll; mindkét kezével fáklyát tart. 9 db.
)(MAT AVGG MAT SEN M PATR, j. n. jb. lefelé tartott ág, bb. lándzsanyél. 1 db.
)(U. a. ülő nő, j. n.; jb. lefelé tartott ág, jb. jogar. 2 db.
)(MATRI DEVM, j. n. Cybele, jban sarló, bjal oszlopra támaszkodik, jogar, jobb lábánál oroszlán? 1 db.
)(VESTA, j. n. jb. palladiumot tart, bb. lándzsa. 5 db.
)(U. a. ülve, j. n.; jb. sarló? mécs? bb. lándzsa. 2 db.
 XXII. MARCVS AVRELIVS ANTONINVS (CARACALLA)
 IMPERII FELICITAS, álló Felicitas (197.) 3 db.
 MARTI VLTORI, b. h. vállán tropaeum. 7 db.
 PRINCIPI IVVENTVTIS, jb. jogar, tropaeumnál áll 12 db. kül. veretek.
 SECVRITAS PERPETVA; Minerva jban paizs, bb. lándzsa. 4 db.
 M AVR ANTON CAES PONTIF)(DESTINATO IMPERAT; középett ökörféj, mellette áldozó eszközök. (197.) 2 db.
 ANTONINVS AVGVSTVS, b. n. babérkoszorús, szakállatlan arc)(VICT AETERN; Victoria j. halad, az állványon álló paizsot szalaggal diszíti. (198.) 1 db.
)(MINER VI CTRIX, Minerva Nicephora j. n., bban lándzsa, b. oldalon tropaeum 5 darab.
)(FIDES P VBLICA, b. n. alak, jb. kalászkok, bban emelt tál. 1 db.
)(SPES PVBLICA; j. lép, jb. csemete, bjával ruháját tartja. 1 darab.
)(MONETA AVGG, j. n. jb. mérleg, bb. bsgsz. 1 db.
)(PONT TR P II, Securitas ülve, b. n. előtte oltár, bb. jogart tart, jval a székre támaszkodik. (199. Kr. u.) 1 db.
)(PONTIF TR P III, Imperator j. n. jb. golyót, bb. fordított lándzsát tart. (200.) 5 db.
)(RECTOR ORBIS, a veret u. a. 3 db.
)(SECVRIT ORBIS, Securitas ülve, j. n. jban jogar, bval karszékre támaszk. 1 darab.
)(SEVERI P II AVG FIL; Imp. j. n. jb. Victoria, lábánál rab, bb. fordított lándzsa. 5 db.
 P MAX TR P III COS, áldozó császár, jb. csésze. (801.) 2 db.
 VICT PART MAX, j. felé szökő Vict. jb. koszorú. 6 db.
 VOTA SVS CEPTA X, fátyolozott Imp. áldoz. 9 db.
)(PART MAX PON TR P V COS, két rab közti tropaeum. (202.) 2 db.
 VOTA SVSC DEC PON TR P V; fátyolozott Imp. áldoz. 1 db.
)(PONTIF TR P VI COS, Virtus j. n. bb. lándzsa. (203.) 2 db.
 INDVLGENTIA AVGG, sebesen futó oroszlán Cybelével, alatta IN CARTH. 3 darab.
 . . TR P VIII COS II, Mars Pacifer, jb. olajág, bban megfordított lándzsa, j. l. golyón áll. (205.) 4 db.
 U. a. ülő Salus. 1 db.
 U. a. LIBERALITAS AVGG. V; jb. tessera, bb. bsgsz. 1 db.
 TR P VIII COS II; Mars j. n. jobbjá paizson nyugszik, bban lándzsa. (206.) 10 darab.
 . . . PONTIF. . . ., bra nyargaló Imper. lándzsáját dőfésre tartja. 1 db.

- TR P X COS II; curulison ülő Imp. bb. lándzsa, előtte oltár. (207.) 5 db.
 U. a. b. haladó Imp. jb. fordított lándzsa, bb. jogar. 2 db.
 U. a. b. n. Imp. kis Minervát tart, lábainál három rab. 2 db.
 U. a. Mars trophaeophorus, b. hal. 6 db.
 TR P XI. COS III; b. n. jb. haladó katona, jban lándzsa, bján paizs, (208.)
 3 darab.
 U. a. j. felé lóháton lépdelő Imp. a szelvényben PROF. . 1 db.
 U. a. LIBERALITAS AVG VI; Liberalitas sz. jelvényekkel. 2 db.
 VOTA SOLVT DEC COS III, j. n. Imp. áldoz. 1 db.
 TR P XII. COS III. b. n. Mars jb. ford. ldzsa, bb. Palladium, b. lába golyón
 (209.) 3 db.
 U. a. Concordia ülve, j. n. jb. csésze; bb. bsgsz. 2 db.
 FELICITAS AVGG. j. n. nő, jb. tessera, bb. bsgsz. (201—209.) 3 db.
 RECTOR ORBIS, j. n. Imper. jb. golyó, bb. fordít. ldzsa. 3 db.
 SECVRIT IMPERII, curulison ül. 1 db.
 VIRTVS AVGG, j. n. Virtus. 3 db.
 TR P XIII. COS III; Mars Palladiummal. (201.) 2 db.
 U. a. Concordia ülve. 4 db.
 U. a. PONTIF, Imperator b. halad, jb. ldzs, bb. Palladium? 1 db.
)(PROVIDENTIAE DEORVM; j. n. Providentia, jb. lefelé tartott jogar, lábá-
 nál golyó, bb. hosszú ldzsnnyél, fején tiara. 1 db.
)(INDVLG FECVNDAE; j. n. ülő nő, jobb. kiterjeszti, bb. jogar. 5 db.
 MARTI PACATORI, Mars jb. csemete, bb. ldzsa, lábánál paizs. 6 db.
 MARTI PROPVGNATORI, j. h. tropaeumot visz. 6 db.
 MONETA AVG, sz. jelv. 6db.
 TR P XIII COS III)(VICTORIAE BRIT, Victoria balra halad tropaeummal.
 (211.) 2 db.
 LIBERALITAS AVG VI., Liberalitas sz. jelv. 1 db.
 TR P XV. . . .)(Hercules pacifer. 4 db.
 U. a. Jupiter Serapis. 6 db.
 U. a. Salus ül, j. n. jban tartott csészéből, egy oltárra tekeredett kígyót itat.
 3 darab.
 U. a. LIBERALITAS AVG VII., Liberalitas sz. jelv. 2 db.
 ANTONIVS PIVS FEL AVG:
)(TR P XVI COS III PP; j. n. Hercules, jb csemete, bb, furkós bot. (213.
 Kr. u.) 10 db.
 U. a. j. n. hosszú ruhás alak, j. felemelve, bb. lándzsa. 1 db.
 U. a. j. b. leeresztve. 1 db.
 U. a. j. n. babérkoszorús nő, jb. szabadságsüveg, bb. hosszú jogar. 5 db.
 U. a. Jupiter Serapis. 3 db.
 PROFECTIO AVG. Imp. b. halad, mögötte katona viszi a jelv. 4 db.
 U. a. mögötte két katona jelvénnyel. 5 db.
 PM TR P XVII COS III PP; Imper, j. n. jb. csemete, bb. jogar. (214.) 2 db.
 U. a. Jupiter sz. jelvényekkel, lábánál sas. 1 db.
 U. a. ülő Apollo, jb. csemete, baljával lantjára támaszk. 4 db.
 U. a. LIBERAL AVG VIII, jb. tessera, bb. bsgsz. 3 db.
 PM TR P XVIII COS III PP. j. n. Jupiter Serapis. (215.) 2 db.
 U. a. nap, jobbát emeli, bb. golyó 2 db.

U. a. Imper. j. n. jb. lefelé kat. jelv. tart. 1 db.
 U. a. Fides két kat. jelv. közt. 4 db.
 U. a. j. n. hosszú ruhás alak, jb. csemete, bb. ldzsanyél. 3 db.
 U. a. Apollo, j. n. jb. borostyánág, bval lyrára támaszk. 3 db.
 U. a. Jupiter, b. n. jb. lefelé tart villámot, bb. ldzs. 3 db.
 U. a. Imp. 4 kat. jelvény közt. 1 db.
 . . TR P XIX. . . Jupiter Serapis, j. n. (216.) 2 db.
 U. a. j. n. Jupiter jb. villám, bb. ldnyél. 2 db.
 . . . TR P XX. . . ; sugaras nap, j. n. bb. ostor. 1 db.
 U. a. Jupiter, j. n.; szok. jelv. 1 db.
 U. a. Jupiter Serapis. 2 db.
 U. a. j. n. ülő alak, bb. ldzs. 1 db.

Év nélküliek:

INDVLGENTIA AVGG. golyón ülő nő, j. n. jb. bsgszv. bb. ldzs. lábai alatt IN ITALIAM. 1 db.

MARTI PROPVGNATORI, Mars, j. h. jb. ldzs. b. vállán tropaeum. 1 db.

LIBERTAS AVG, j. n. nő, jb. szabadsági süveg, bb. lándzsa. (201—209.) 1 db.

SECVRITAS PVBLICA, j. n. félmeztelen alak; jb. golyó, bval székre támaszkodik. 1 db.

PROFECTIO AVG, Imp. b. halad, jb. kormánybot, háta mögött két katonai jelv. 5 db.

VENVS VICTRIX, j. n. jb. sisak, bb. jogar, lábainál rabok. 3 db.

U. a. trophaeophora. 1 db.

XXIII. *FVLVIA PLAVTILLA.*

PLAVTILLAE AVGVSTAE, balra n. fő,)(CONCORDIAE, j. n. ülő nő, jb. koszorú, bb. bsgsz. 3 db.

)(CONCORDIAE AETERNAE, az uralkodók kezét nyújtanak egymásnak. 3 db.

PLAVTILLA AVGVSTA, b. n. fő;)(CONCORDIA AVGG, j. n. álló nő, jb. patera, bb. hosszú jogar. 5 db.

)(CONCORDIA FELIX, mint (2). 2 db.

)(PIETAS AVGG, b. u. nő, jb. lándzsa, balkarján csecsemő 6 db. kül. veret.

)(PROPAGO IMPERI, mint (2). 1 db.

VENVS VICTRIX, j. n. Venus, jbját emeli, bjával paizsra támaszkodik, és abban olajágot tart, előtte Cupido. 6 db. kül. veret.

XXIV. *SEPTIMIVS GETA.*

P SEPTIMIVS GETA CAESAR)(FELICITAS TEMPOR; j. n. női alak. (198—204.) 2 db.

U. a. MARTI VICTORI, Mars trophaeophorus. 3 db.

U. a. NOBI LITAS, b. n. Nobilitas, jb. jogar, bban kis alak. 11 db.

U. a. PIETAS, j. n. Pietas áldoz. 2 db.

U. a. PRINC IVVEN, és PRINC IV VENTVTIS, stb. j. n. jb. lefelé tartott jogar, bb. ldzs., háta mögött tropaeum 15 db.

U. a. SECVRIT IMPERII, Securitas, j. n. ül; jb. golyó. 11 db.

U. a. SEVERI PII AVG FIL., főpapi edények. 4 db.

U. a. SPES PVBLICA jobb felé lépdelő Spes. 3 db.

U. a. VICT AETERN, Victoria paizsot diszít gyöngyfűzérrel. 4 db.

CAESAR PONT. balra fordult ifjú arcz,)(CASTOR, j. forduló Castor, mögötte a ló. (205—207). 1 db.

FELICIT AS AVGG, j. n. Felicitas, jb. sistrum, bb. bsgsz. 3 db. külön veretek.
FELICITAS PVBLICA, u. a. 9 db.

MINERVA, j. n. Minerva, jval paizsot, bjával ldzs. tart. 1 db.

PONTIF. COS, j. n. Minerva. 9 db.

PROVID DEORVM, j. lépdelő Providentia, jb. lefelé tartott jogar, bb. ldzsa, j. lábánál földteke. 4 db.

VOTA PVBLICA, a fátyolozott Imperator jobbra fordúlva áldoz. 5 db.

)(PONTIF COS II; j. n. Imp. j. kezében földteke. (208.) 3 db.

)(PONTIF TR P II COS II, Genius áldoz. 2 db.

U. a. BRIT szakállos arcz babérkoszorúval, Imperator áldoz. 1 db.

TR P III COS II PP., Imp. j. n, jban jogar, bban golyó. (210.) 1 db.

U. a. VICTORIAE BRIT, balra repülő Victoria, jb. koszorú, baljában pálma-ág. 1 db.

P. SEPT GETA PIVS AVG BRIT)(LIBERALITAS AVGV, álló Liberalitas; 2 darab.

XXV. MARCVS OPELIVS SEVERVS *MACRINVS*.

)(PM TR P II COS PP, j. n. nő, jb. kalászkok, bb. bsgsz. (218.) 1 db.

)(U. a. ül, jb. golyó, bb. lefelé tartott jogar. 1 db.

)(PONTIF MAX álló, j. n. nő, jb. caduceus, bb bsgsz. 1 db.

)(U. a. j. n. Fides, két katonai jelv. 1 db.

)(U. a. Securitas, j. n. jb. jogar, bval oszlopra támaszkodik. 1 db.

Bizonytalan éviék:

)(AEQVITAS AVG, Aequitas, jb. n. jb. mérleg, bb. bsgsz. 1 db.

)(FELICITAS TEMPORVM; Felicitas, j. n. jb. kígyósbót, bb. bsgsz. 2 db.

)(U. a. bb. lándzsanyél. 1 db.

)(FIDES MILITVM, Fides négy. kat. jelv. 7 db. kül. veret.

)(IOVI CONSERVATORI, Jupiter j. n. jb. villám, bb. hosszú jogar. 3 db.

)(SALVS PVBLICA, ülő Salus, j. n. kígyót itat, 4 db. kül. veret.

)(SECVRITAS TEMPORVM, Securitas, j. n. jb. lándzsa, bval oszlopra támaszk. 1 db.

XXVI. M OPEL ANT *DIADVMENIANVS CAES.*

)(PRINC IVVENTVTIS, katonai öltözetben, j. n. jb. lefelé tartott bot, háta mögött 2 katonai jelvény. (217—218. Kr. u.) 1 db.

XXVII. M. AVRELIUS *ANTONINVS (ELAGABALUS)*.

IMP ANTONINVS AVG. szakállatlan babérkoszorús fő.

)(ANNONA AVGVSTI, Annona j. n. jbval gabonát szór, előtte oltár. (218—219.) 1 db. u. a. oltár nélkül. 1 db.

)(BONVS EVENTVS, meztelen férfi j. n. paterával áldoz. 3 db.

)(FIDES MILITVM, b. n. kat. jelvényekkel kezeiben 11 db. u. a. három tro-paeum. 4 db.

)(FIDES EXERCITVS, Fides ül két katona jelv. közt. 12 db.

)(FORTVNA R EDVX, Fortuna ülve, j. n. fején modius, jb. csésze, bb. bsgsz. ezalatt kerék 1 db.

FORTVNAE REDVCI, jb korm., bb. bsgsz. 5 db.

-)(HILARITAS AVG, j. n. jban csésze, bjában fa, lábainál egy-egy csecsemő.
5 darab.
-)(IOVI CONSERVATORI, Jupiter j. n. szok. jelv. mellette kat. jelv. 5 db. u. a.
két kat. jelv. 1 db.
- LAETITIA PVBLICA, j. n. jb. koszorú, bb. korm. 2 db. u. a. egy darab, na-
gyobb modulus. 1 db.
- LIBERTAS AVG, b. n. ülő nő, jban szabadságsapka, bb. ldzs. 10 db.
U. a. jbjá. fölött *, bb. bsgszarv. 1 db.
U. a. jb. jogar, bal könyöke irányában * 16 db. — ülve jobbra néz. 2 db.
- MARS VICTOR, Mars trophaeophorus b. halad. 6 db.
U. a. sugár koronás fejű császár nagyobb modulus 2.
- PAX AVGVSTI, Pax j. halad, jbját emeli, bb. jogar. 6 db.
- PONTIF MAX TR P, Roma Nicephora, j. n. 1 db.
- PROVID DEORVM, j. n. félmeztelen alak, keresztbe vetett lábbal, lábainál go-
lyó, oszlopra támaszk. bb. bsgsz. 2 db.
U. a. jb. golyót tart, egyenesen áll, oszlop nélkül. 1 db.
- SALVS ANTONIM AVG; Salus szok. jelv. 4 db.
- SALVS AVGVSTI, j. n. jb. csésze, lábánál oltár, melyről kígyó emelkedik,
bját kormányra támasztja. 10. db.
- SPEI PERPETVAE, j. haladó Spes, jb. csemete, bval a redőket tartja. 3 db.
- TEMPORVM FELICITAS, j. n. jb. caduceus, bb. bsgsz. gyümölcscsel. 10 db.
- VOTA PVBLICA, fátyolozott Imp. áldoz 1 db.
- TR P II COS II PP.)(ülő Roma Nicephora, j. n. (219.) 7 db.
)(Nap j. n., bb. ostor. 3 db.
)(félmeztelen férfi, bál lábát jobbjá elé veti, alatta golyó, bb. bsgsz. oszlopra tá-
maszk. 5 db.
-)(Fortuna, ülve j. n. jb. kormány, bb. bsgsz. 5 db
)(Pax jobbra lépdel, jb. olajág, bb. jogar. 3 db.
- LIBERALITAS AVG II; j. n. jb. tessera, bb. bsgsz. 5 db.
U. a. jobb oldalon *, 1 db.
U. a. AVGVSTI II. 6 db.
-)(PM TR P III COS III PP; Jupiter Nicephorus ül, jb. jogar. (220.) 2 db.
U. a. jobbra haladó nap; jobbját emeli, alatta *, bban ostor. 13 db.
U. a. bal lábánál *. 3 db.
- VICTOR ANTONINI AVG, Victoria jobbra halad, jb. koszorú. 7 db.
-)(TM TR P III COS III PP. két lándzsa közt áldozó Imp., a jban tartott csé-
sze fölött * (221.) 23 db.
U. a. lándzsák nélkül, bb. pálmaág. 1 db.
-)(j. haladó meztelen nap, b. ostor, j. oldalán *. 9 db.
)(U. a. Victoria két paizszsal, egyet diszít szalaggal, b. old. * 6 db.
)(U. a. egy paizszsal j. o. * 2 db.
)(Providentia, jb. bot, bb. bsgsz., j. lábánál golyó; b. o. *. 8 db.
U. a. * b. old. 5 db.
-)(INVICTVS SACERDOS AVG, j. n. Imp. áldoz, a csésze fölött *, bban ág,
38 darab.
-)(SACERDOS DEI SOLIS ELAGAB, b. forduló Imp. áldoz, az oltár fölött *
19 darab.
-)(SVMMVS SACERDOS AVG, Imp. jobbra nézve áldoz, a csésze fölött *, bban
ág. 30 db.

TR P V COS III, Imperator áldoz, jobbjával csészét tart fölötté *, bb. jogar.
8 darab.

Bizonytalan éviék:

- ABVNDANTIA AVG; bsgszarvból pénzt önt, bal könyökénél *. 4 db.
U. a. j. n. kötényében élelmet hoz, j. old. *. 4 db.
U. a. b. old. *. 20 db.
CONSERVATOR AVG, nap j. halad, *, bban ostor. 2 db.
U. a. *, b. oldalon. 1 db.
FELICITAS AVG, j. n. jb. tálaeska, bban bsgsz. 1 db.
LIBERALITAS AVG III. jb. old. alúl *. 3 db.
U. a. bal old. *. 4 db.
VICTORIA AVG, j. halad, jb. koszorúval. 3 db.
U. a. AIG (sic). 1 db.
U. a. j. lábánál paizs, b. könyökénél *. 14 db.
U. a. * jobb keze fölött. 14 db.
XXVIII. *JVLIA CORNELIA PAULA* AVG; síma habos haj, füle mögött fo-
nyott tekerescsel.
) (CONCORDIA, j. n. nő ül, j. kezében csésze, bval a karszékre támaszkodik. 12 db.
) (VENVS GENETRIX; j. n. ülő nő, jb. alma, bja bal czombján nyugszik. 1 db.
XXIX. *JVLIA AQVILIA SEVERA* AUG; hajzata mint a Julia Paula-é.
) (CONCORDIA; Concordia jobbra néz, előtte oltár, jb. csésze, baljában kettős
bsgszav. a csillag jobb keze fölött. 6 db.
) (U. a. a * bal kezénél. 5 db.
XXX. *JVLIA SOAEMIAS* AVG; b. n. fő, simára fésült haj, kis tekerescsel) (
VENVS CELESTIS, j. n. jb. alma, baljában lándzsa, ezen oldalon alatt * 26 db.
) (* a jobb oldalon. 2 db.
) (U. a. j. n. ül; jb. alma, bb. lándzsa, előtte kised. 25 db.
XXXI. *JVLIA MAESA* AVG; egyszerűen lefésült haj, mely a fület elta karja—
hátsul egyszerű csomóba kötve.
) (FECVNDITAS AVG. j. n. jval az előtte álló kised felé nyúl, bb. bsgsz. 7 db.
) (J V N O, jbra n. jb. csésze, bb. hosszú jogar 4 db.
) (U. a. jobb lábánál páva. 1 db.
) (PIE T AS AV G; j. n. előtte oltár mindkét kezét imádságra nyújtá. 6 db.
) (PIETA S AVG, bjában acerra. 3 db.
) (U. a. bját testéhez tartja. 1 db.
) (PVDICITIA, j. n. nő; jbval a fátyolt tartja, bb. jogar. 54 db.
) (SAECVLI FELICITAS, j. n. nő, előtte oltár, jb. csésze, bban hosszú nyelű
caduceus e mellett *, 24 db.
) (U. a. a * a jobb kéz fölött 10 db.
) (VENVS CAELESTIS. j. n. nő, jban golyó, bb. lándzsa. 2 db.
XXXII. *SEVERVS ALEXANDER*; bajusz, szakáll és koszorú nélküli arc.
) (PIETAS AVGVSTI, áldozati eszközök. 1 db.
) (PM TR P COS PP; Salus ülve (222 Kr. u.) 11 db.
U. a. j. n. Mars Pacifer. 21 db.
U. a. jobb lábánál *. 2 db.
U. a. Jupiter j. n. jb. villám, baljában lándzsanyél. 14 db.
U. a. Libertas, j. n. 10 db.
U. a. Fortuna; j. oldalon felül *. 2 db.

- LIBERALITAS AVG, szokott jelv. 13 db.
 PM TR P II COS PP, Pax jb. olajág, bban lándzsa. (223.) 19 db.
)(Jupiter. 14 db.
)(Mars Pacifer. 14 db.
)(Salus. 17 db.
 TR P III COS PP, Jupiter. (224.) 5 db.
)(Pax. 4 db.
)(Salus. 5 db.
)(Imperator golyót tart, bb. lándzsanyél. 4 db.
)(Mars Pacifer. 6 db.
 TR P IIII COS PP; Imperator golyót tart. (225.) 4 darab.
)(Imp. áldoz. 3 db.
)(Mars trophaeophorus. 9 db.
 TR P V. COS II PP; Imp. áldoz. (226.) 11 db.
)(Mars trophaeophorus. 8 db.
 LIBERALITAS AVG III, sz. jelv. 1 db.
)(TR P VI COS II PP; Pax j. h. jb. olajág, bb. jogar. (227. Kr. u.) 26 db.
)(Mars trophaeophorus b. halad. 7 db.
)(áldozó Imperator, b. n. 20 db.
)(Annona, j. n. jb. mérleg, bban bőségszarv. 27 db.
)(PM TR P VII COS II PP; Mars trophaeophorus b. h. (228 Kr. u.) 5 db.
 Mars bját paizsra támasztja. 10 db.
)(Pax, j. hal., jb. olajág, bb. jogar. 3 db.
)(áldozó Imp. j. n. 2 db.
)(AEquitas. 2 db.
)(LIBERALITAS AVG IIII. 5 db.
)(U. a. COS III, j. n. nap, bb. golyó. 2 db.
 TR P. VIII. COS III PP; Mars pacifer. (229 Kr. ut.) 11 db.
)(Mars trophaeophorus, lándzsával, b. halad. 3 db.
)(Marsnak jobbában lándzsa, bja paizon nyugszik. 2 db.
)(álló j. n. Libertas. 2 db.
)(TR P VIII COS III, PP; b. h. Imp. jban kelevész, bb. golyó. (230 K. u.)
 3 darab.
)(nap, j. n. jbja emelve, bb. golyó. 3 db.
)(U. a. bb. ostor. 4 darab.
)(Victoria jbjával paizsra írja VOT X. 8 db.
 TR P X. COS III; j. n. Mars, jb. paizs, bban lándzsa. (231. Kr. u.) 2 db.
)(nap jobbát kinyújtja. bjb. golyó. 3 db.
 TR P XI COS III PP; j. haladó nap. (232.) 2 db.
)(U. a. bb. golyó. 1. db.
)(U. a. golyó nélkül. 1 db.
 TR P XIII COS III, j. hal. nap, bb. ostor. (234.) 5 db.
)(Mars pacifer. 1 db.

Bizonytalan éviék:

- (ABVNDAN TIA AVG, bőségszarvból kincset önt. 10 db.
)(AEQVITAS AVG, jb. mérleg bsgsz. j. n. 32 db.
)(ANNONA AVG, j. n. jb. kalászok, lábánál mérő, bját horgonyra támasztja.
 1 darab.

U. a. lába alatt hajó-orom, bb. bsgsz. 53 db.

U. a. b. n. jobban kormány, b. l. alatt hajó-orom, bb. modius. 12 darab, külön veretek.

CONCORDIA, ülő nő j. n. jb. csésze, bb. bsgsz. 3 darab.

)(FIDES MILITVM, ülve j. n. mind két kezében kat. jelv. 23 db.

FORTVNAE REDVCI, j. n. jb. korm, bb. bsgsz. 2 db.

)(JOVI CONSERVATORI, j. n. Jupiter, lábánál kis alak. 8 db.

U. a. b. n. bb. hegynélküli ldzs. 3 db.

)(IOVI PROPVGNATORI, b. n. jb. villám, bjára köpenye tekerve. 8 db.

” ” bb. madár. 14 db.

)(IOVI STATORI; b. n. jb. lándzsanyél, bb. villám 4 db. külön veretek.

)(IOVI VLTORI, ülve j. n. jb. Viktoria, bb. egyszerű lándzs. 14 db.

)(LIBER TAS AVG, j. n. jban szabads. süveg, fölötté *, bb. lándzsanyél. 3 db.

U. a. bb. lándzsa. 1 db.

U. a. bb. jogar. 1 db.

)(MARS VLTOR, b. h. jb. kelevész, bb. paizs. 10 db.

)(MARTI VLTORI, b. h. jb. dárda, bb. tropaeum. 1 db.

MARTI PACIFERO, j. n. jb. olajág. bb. fordított ldzsa 6 db. kül. veret.

MONETA AVG, jb. kalászkok, bb. bsgsz. 1 db.

PAX AETERNA AVG, j. n. jb. olajág, bb. egyszerű ldzsa. 8 db. kül. ver.

PAX AVG. j. halad, bb. jogar. 25. db.

PERPETVITATI AVG; Securitas j. n. jb. golyó, bb. ldzsnnyél 12 db. kül. ver.

PIETAS AVG, jbját kinyújtja, oltár előtt áll. 8 db.

PROVIDENTIA AVG, j. n. jb. kalász, lábánál mérő, bb. horgony. 18 db.

U. a. bb. bsgsz. 2 db.

U. a. jb. jogar, bb. ldzsnnyél, lábánál golyó. 14 db.

U. a. golyó nélkül; 1 db.

PROVIDENTIA DEORVM, lábánál golyó. 2 db.

SALVS PVBLICA)(szokott veret. b. old. * 2 db.

U. a. ülve, előtte oltárról emelkedő kígyó * nélkül. 11 db. kül. veretek.

SPES PVBLICA, j. h. jb. virág, bval ruháját emeli. 15 db.

VICTORIA AVG; b. h. j. koszorú, bb. olajág. 8 db.

U. a. j. halad. 9 db.

VIRTVS AVG. IMP. trophaeophorus b. h. jban kelevész. 14 db.

U. a. jban golyót tart bb. lándzsát, 3 db.

U. a. Virtus Pacifera ülve, j. n. jb. olajág, bjával fordított lándzsára tám. 12 db.

U. a. Virtus Nicephora j. n. bb, lándzsa, b. lábánál paizs 4 db.

U. a. Katona b. n. jb. lándzsanyél, bja a lábánál álló paizon nyugszik. 7 db.

XXXIII. SALL. BARBIA ORBIANA AVG, pártás fejkötővel.

)(CONCORDIA AVGG, j. n. ül, jban csésze, bb. kettős bőségszarv. 7 db.

XXXIV. IVLIA MAMAEA.

)(FECVND AVGVSTAE; j. n. ülő Fecunditas, jbját kinyújtja előtte álló kised fölött bb. bszarv. 37 db.

)(FELICITAS PVBLICA, j. n. ül, jban kígyós bot, bb. bségsz. 5 db.

)(U. a. állva j. lábát a bal elé veti, jban kígyós bot, bval oszlopra támaszkodik.

12 darab.

IVNO AVGVSTAE, j. n. ül, jb. csemete, bban pólyás csecsemő. 9 db.

)(IVNO CONSERVATRIX, j. n. jb. csésze, bb. lándzsa, old. páva. 56 db.

-)(PIETAS AVGVSTAE, Pietas áldoz. 1 db.
)(VENERI FELICI, Venus b. n. j. jogar, b. ján csecsemőt tart. 4 db.
)(VENVS VICTRIX, b. n. j. ban sisak, lábánál paizs, bb. hosszú lándzsa. 11 db.
)(VESTA, b. n., j. b. csésze, bb. ferdén jogart tart. 7 db.
)(U. a. jobbján Palladium? b. ban egyenes hosszú jogart tart. 46 db.
 XXXV. CAIVS IVLIVS VERVS MAXIMIVS.
 TR P PP; Imp. két katonai jelvény közt (235—236.) 6 db.
 TR P II COS PP, u. a. (236.) 6 db.
 TR P III COS PP, u. a. (237 Kr. u.) 3 db.
 TR P III COS PP. (238.) Imperator áldoz. 6 db.

Bizonytalan évüek :

-)(FIDES MILITVM, két katon. jelv. 12 db.
)(PAX AVGVSTI, Pax, jobbj. olajág, bb. keresztbe tartott lándzsa. 15 db.
)(PROVIDENTIA AVG, j. n. j. b. lefelé pálczát tart, bb. bségsz. lábánál golyó.
 24 darab.
)(SALVS AVGVSTI; sz. kép. 9 db.
)(VICTORIA AVG, Victoria b. halad, j. ban koszorú, bb. lefelé botot tart. 9 db.
)(VICTORIA GERM, j. n. b. ban pálmaág, lábánál fogoly. 2 db.
 XXXVI. DIVA PAVLINA; a fél fej a fül mögött fátyolozott, b. n., habos hajzattal)(CONSECRACTIO, a balfelé repülő páva a császárnét ég felé ragadja, 1 db.
 XXXVII. MAXIMVS CAES GERM; babérkoszorú nélküli fő, b. n.)(PRINCIVVENTVTIS; az Imperator j. n., katonai ruhában, hajadon fővel, j. b. kezében lefelé pálczát tart, bb. keresztbe álló lándzsa, mögötte b. old. két kat. jelv. (235—236.) 1 db.
 XXXVIII. DECIMVS CAELIVS BALBINVS; IMP C D CAEL BALBINUS AVG, b. néző babérkosz. fő;)(LIBERALITAS AVGVSTORVM, j. br. néző, álló nő, j. b. essera, bb. bőségsz. (238. Kr. u.) 1 db.
)(PM TR P COS II PP, j. b. néző Imperator tógában, j. b. olajág, bb. lefelé tartott jogar. 1 db.
)(PROVIDENTIA DEORVM, j. b. néző álló nő, j. b. lefelé pálczát tart, lábánál golyó, bb. bsgszarva 2 db. kül. ver.
)(VICTORIA AVGG; j. b. néző Victoria j. b. koszorút, bb. olajágot tart. 1 db.
 XXXIX. MARCVS CLODIVS PV PIENVS MAXIMVS.
 IMP C M CLOD PVPIENVS AVG, bra néző babérkoszorús fő,)(CONCORDIA AVGG. ülő Ist. jobbra néz, j. b. patera, bb. bsgsz. (238.) 8 db. többf. veret.
)(PAX PVBLICA, j. b. néző ülő nő, j. b. olajág, bb. jogar. 2 db. kül. veret.
)(P. M. TR. P COS II PP; álló, j. bra néző Pax, j. ban kígyós bot, b. j. ban dárda.
 1 darab.
 XL. MARCVS ANTONINVS GORDIANVS. III.
)(IOVI CONSERVATORI, j. n., Jupiter köpenyével a császárt védi. (238.)
 2 darab.
 PM TR P II COS PP, j. n. Jupiter a császárt védi. (239.) 1 db.
 U. a. Imperator áldoz. 2 db.
 U. a. Providentia földtekével. 1 db.
 U. a. Fides kat. jelvénynyel. 1 db.
 LIBERALITAS AVGG II. Liberalitas tesserával. 1 db.
 PM TR P III COS PP, j. nyargaló Imp. j. b. j. át emeli, bb. lándzsa. 2 db.
 U. a. áldozó Imperator. 1 db.

PM TR P III COS II PP; Apollo csemétét tartva ül. (240.) 19 db.
)(b. h. férfi, jb. lándzsa, bb. teke. 4 db.
 PM TR P III COS II PP, ülő Apollo, jb. csemete. (241.) 1 db.
 PM TR P V COS II PP, u. a. alak. 1 db.
 U. a. LIBERALITAS AVG III. Liberalitas tesserával és bsgszarvval. 2 db.

Bizonytalan évüek:

AEQVITAS AVG, j. n. AEquitas jban mérleg, bban bsgsz. 1 db.
 AETERNITAS AVG, j. n. nap, felemelt j. b. ág. 1 db.
 DIANA LVCIFERA, b. lépő Istennő, mindkét kezével fáklyát tart. 1 db.
 FELICITAS TEMP, j. n. Fortuna kígyós bottal és bsgszarvval. 2 db.
 FORTVNA REDVX, Fortuna ül, sz. jelv. 2 db.
 IOVI STATORI, j. n. jban kormánybot, bban pálmaág. 3 db.
 U. a. STATOR 4 db.
 LAETITIA AVG N, j. n. jb. koszorú, bb. horgony. 4 db.
 PAX AVGVSTI, j. n. jb. olajág, bban jogar. 1 db.
 PIETAS AVGV, áldozó edények. 1 db.
 U. a. Pietas j. n., mindkét kezét áldásra kiterjeszti. 3 db.
 PROVIDENTIA AVG, jban földteke, bban jogar. 1 db.
 PROVID AVG, jobbában jogar, bban lándzsa. 2 db.
 SALVS AVGVSTI, Hygieia kígyót itat. 9 db.
 SECVRITAS PVBLICA, ül, jban jogar. 4 db.
 U. a. AVGG, u. a. 1 db.
 U. a. PERP, j. n. jbját fölemeli, bval oszlopra tám. 1 db.
 VENVS VICTRIX, jb. alma, bjával paizsra támaszkodik, kezében hosszúnyelű
 ldzsát tart. 5 db.
 VICTORIA AETERNA, j. n. jban ív, bban olajág. 1 db.
 U. a. AVG, Victoria jb. koszorú, bb. ág. 1 db.
 VIRTVS AVG, j. n. Mars, jb. paizsra tám. bb. lándzsa. 3 db.
 VIRTVTI AVGVSTI, b. n. Hercules furkójára támaszkodik. 7 db.
 XLI. *IMP M IVL PHILIPPVS AVG*; sugaras korona. (244—248.)
)(AEQVITAS AVGG; j. n. jb. mérleg, bb. bségsz. 1 db.
)(AETERNIT IMPER, a mezt. nap j. halad. 1 db.
)(ANNONA AVG; j. n. jb. kalászkok, bb. bsgsz. j. lábánál modius. 1 db.
)(PAX AETERNA; j. halad, jb. csemete, bb. jogar. 1 db.